

Ávöxtun og nýjar líftöflur

Upplýsingafundur fyrir sjóðfélaga
15. febrúar 2023

Dagskrá

Upplýsingafundur 15. febrúar

Almenní lífeyrissjóðurinn boðar til upplýsingafundar fyrir sjóðfélaga. Á fundinum verður farið yfir ávöxtun sjóðsins árið 2022 og horfur til framtíðar. Jafnframt verður sagt frá viðbrögðum sjóðsins við nýjum líftöflum sem reikna með hækkandi lífaldri komandi kynslóða.

Staður: **Hilton Reykjavík Nordica**, salur H

Stund: **Miðvikudagur 15. febrúar kl. 8:30-9:30**

Dagskrá:

Óhagstæð ávöxtun 2022, en ágætar horfur til lengri tíma, **Grétar Már Axelsson**, sjóðstjóri

Eignin þarf að endast lengur, **Benedikt Jóhannesson**, tryggingastærðfræðingur

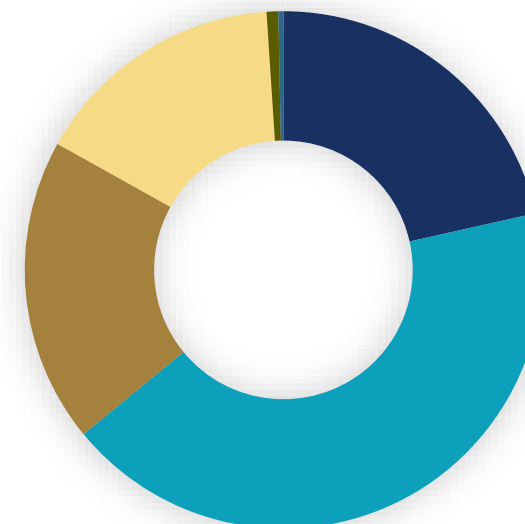
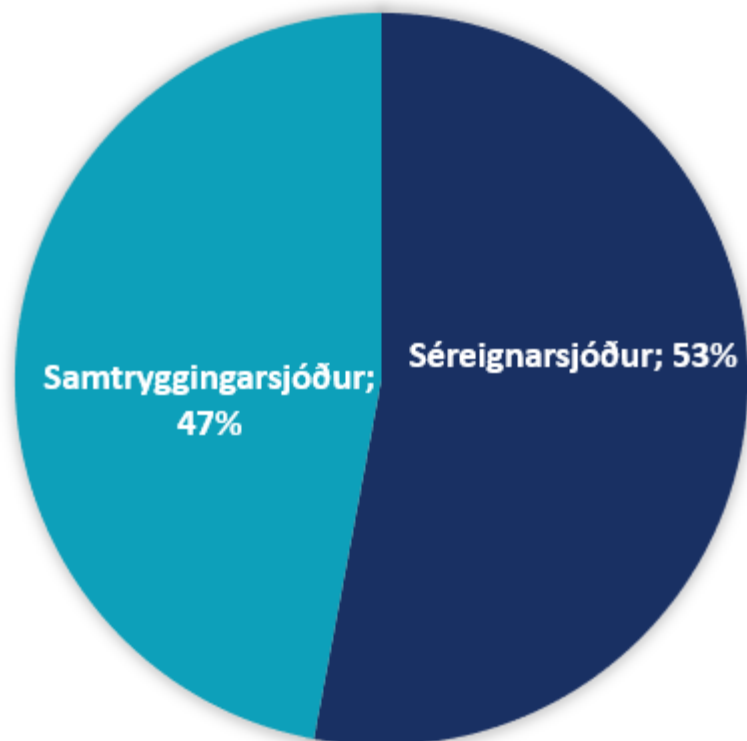
Óhagstæð ávöxtun 2022, ágætar horfur til lengri tíma

Grétar Már Axelsson, sjóðstjóri

Almenní lífeyrissjóðurinn

Séreign og samtrygging, alls um 365 ma.kr. í desember 2022

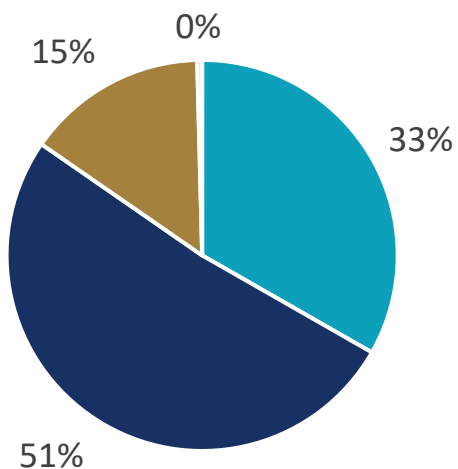

- Ævisafn I
- Ævisafn II
- Ævisafn III
- Innlánasafn
- Ríkissafn
- Húsnæðissafn

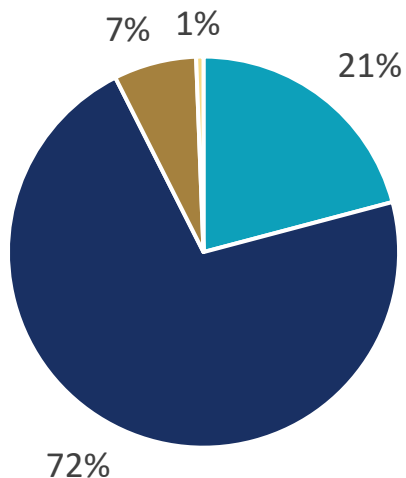
Eignasamsetning safna - 31.desember 2022

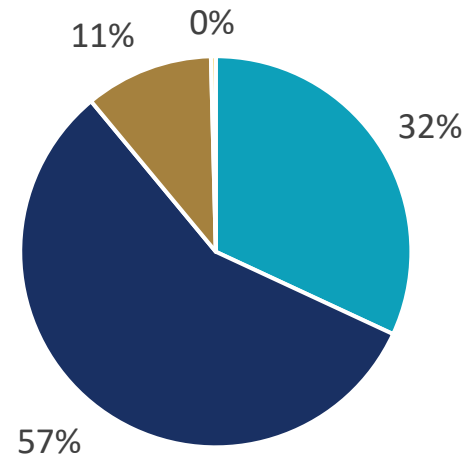
Samtr.sjóður

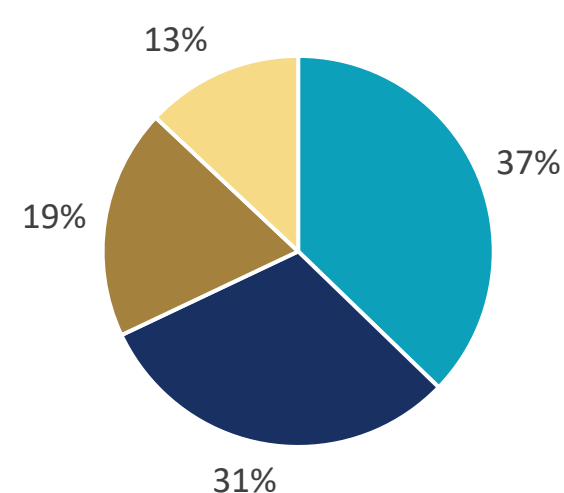
Ævisafn I

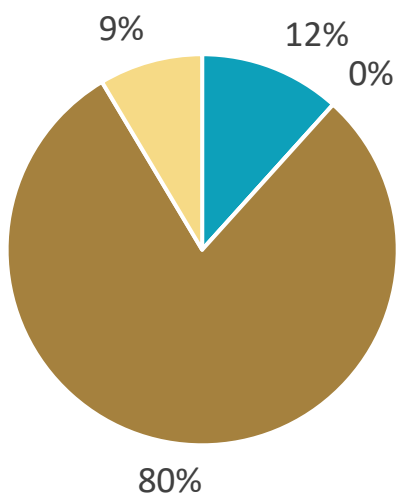
Ævisafn II

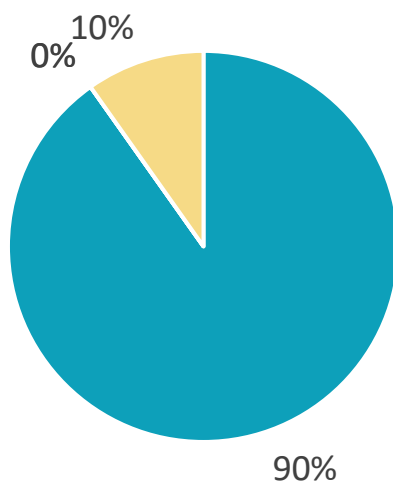
Ævisafn III

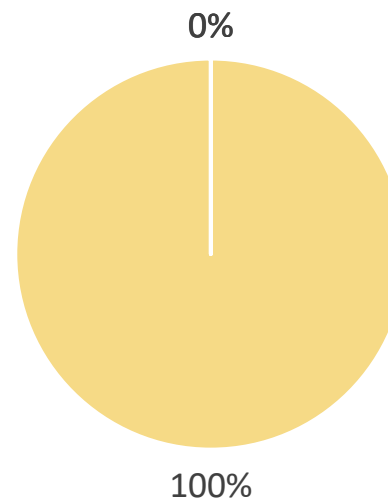
Húsnæðissafn

Ríkissafn

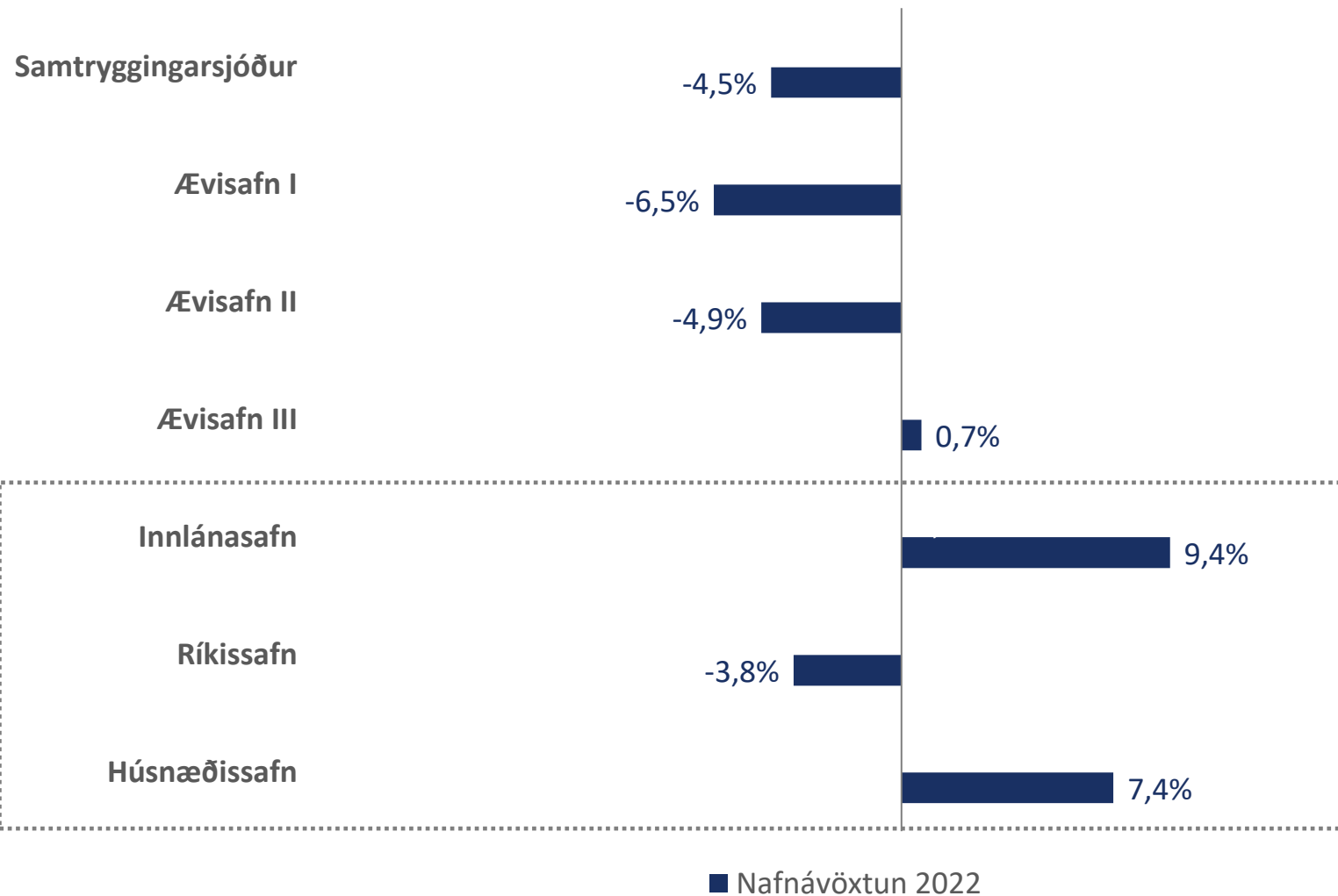

Innlánasafn

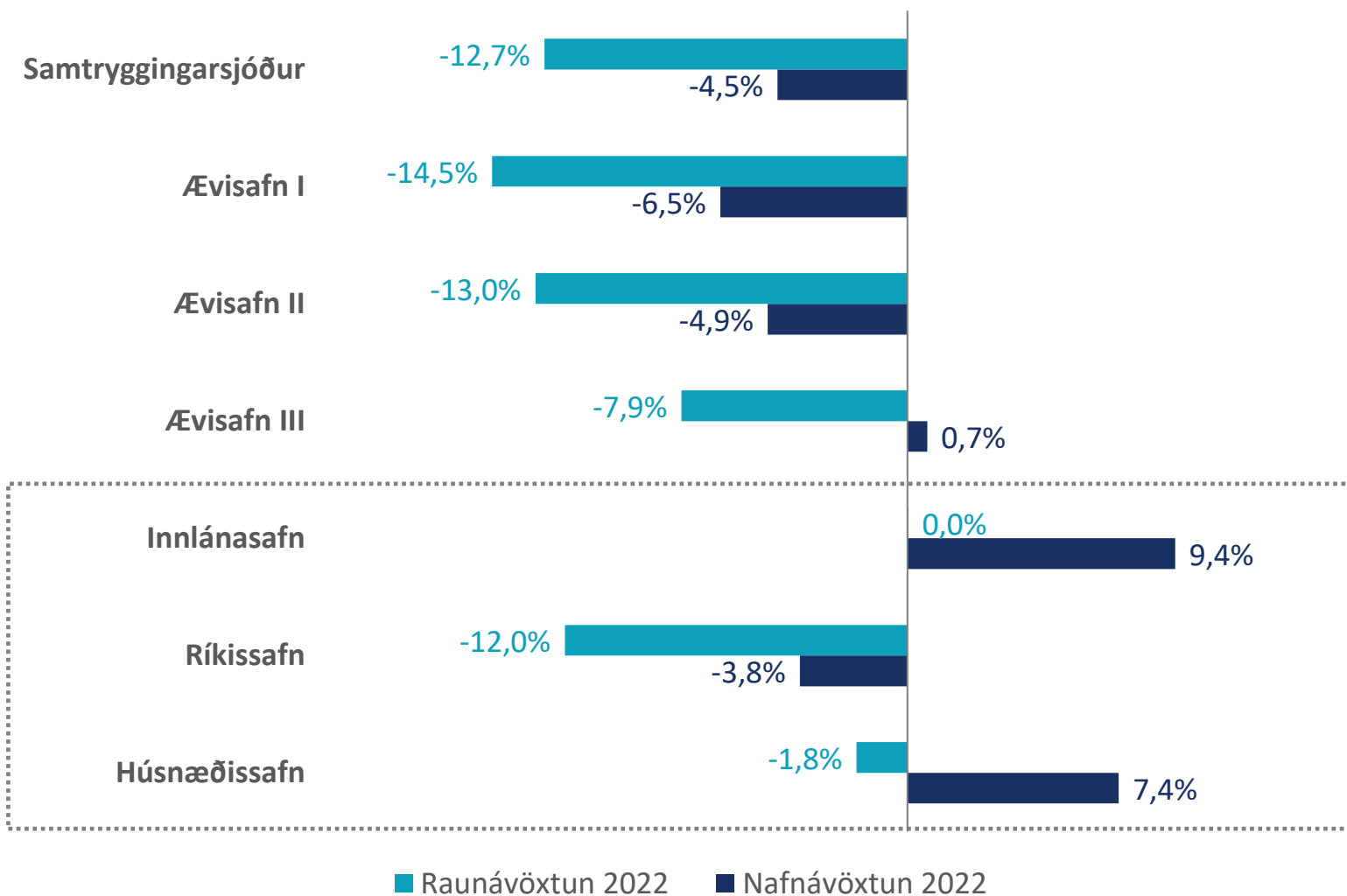
Ávöxtun safna AL

Árið 2022

Ávöxtun safna AL

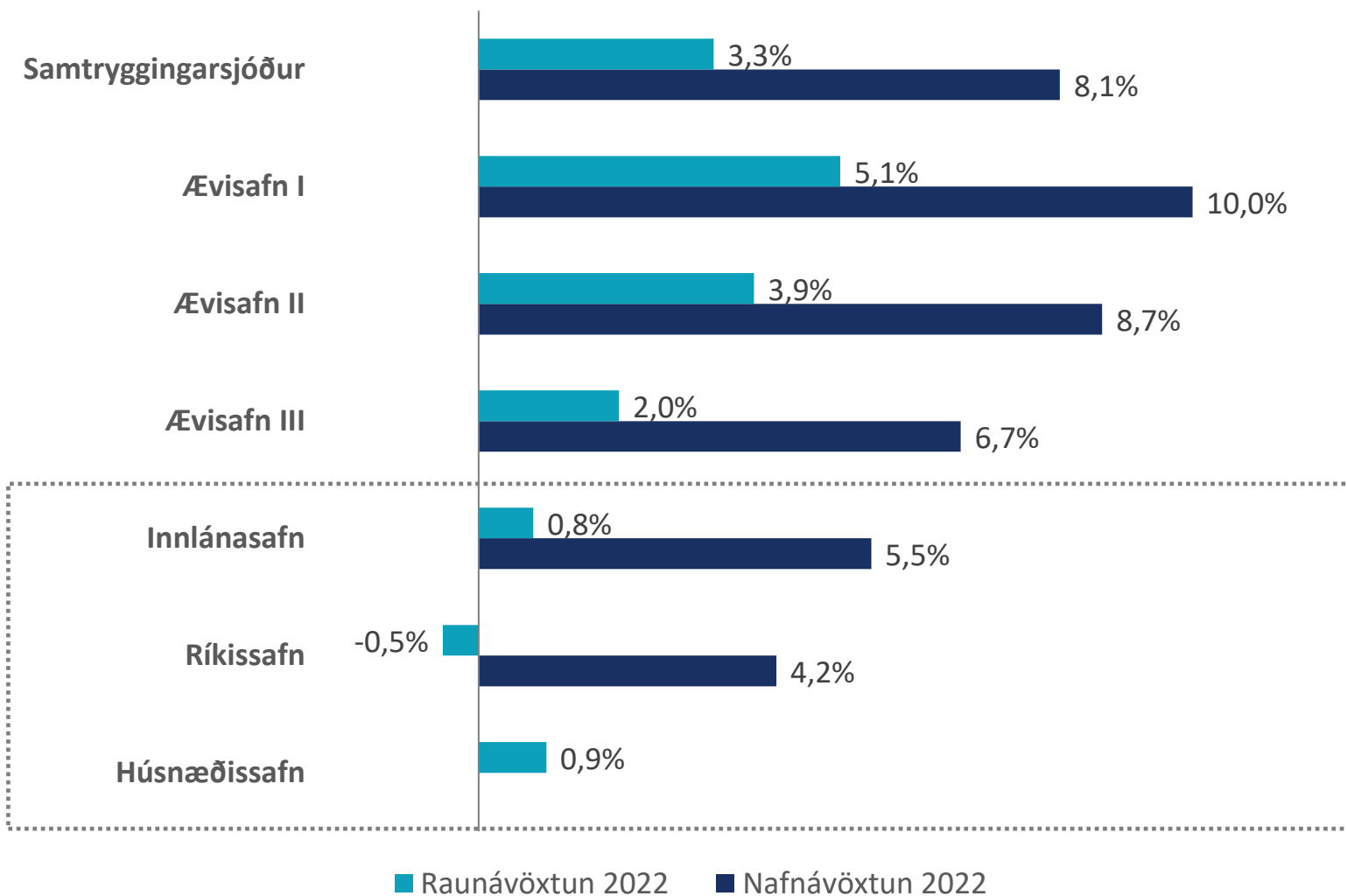
Árið 2022

- Innlánasafn
 - Jöfn og stöðug ávöxtun
 - Raunvextir ↓
- Ríkissafn
 - Tekur markaðssveiflum
 - ↑ ávöxtunarkrafa og ↓ verðmat
- Húsnæðissafn
 - Jöfn og stöðug ávöxtun
 - ↑ óverðtryggð lán og ↓ raunávöxtun

Ávöxtun safna AL

Góð langtímaávöxtun sl. 5 ár

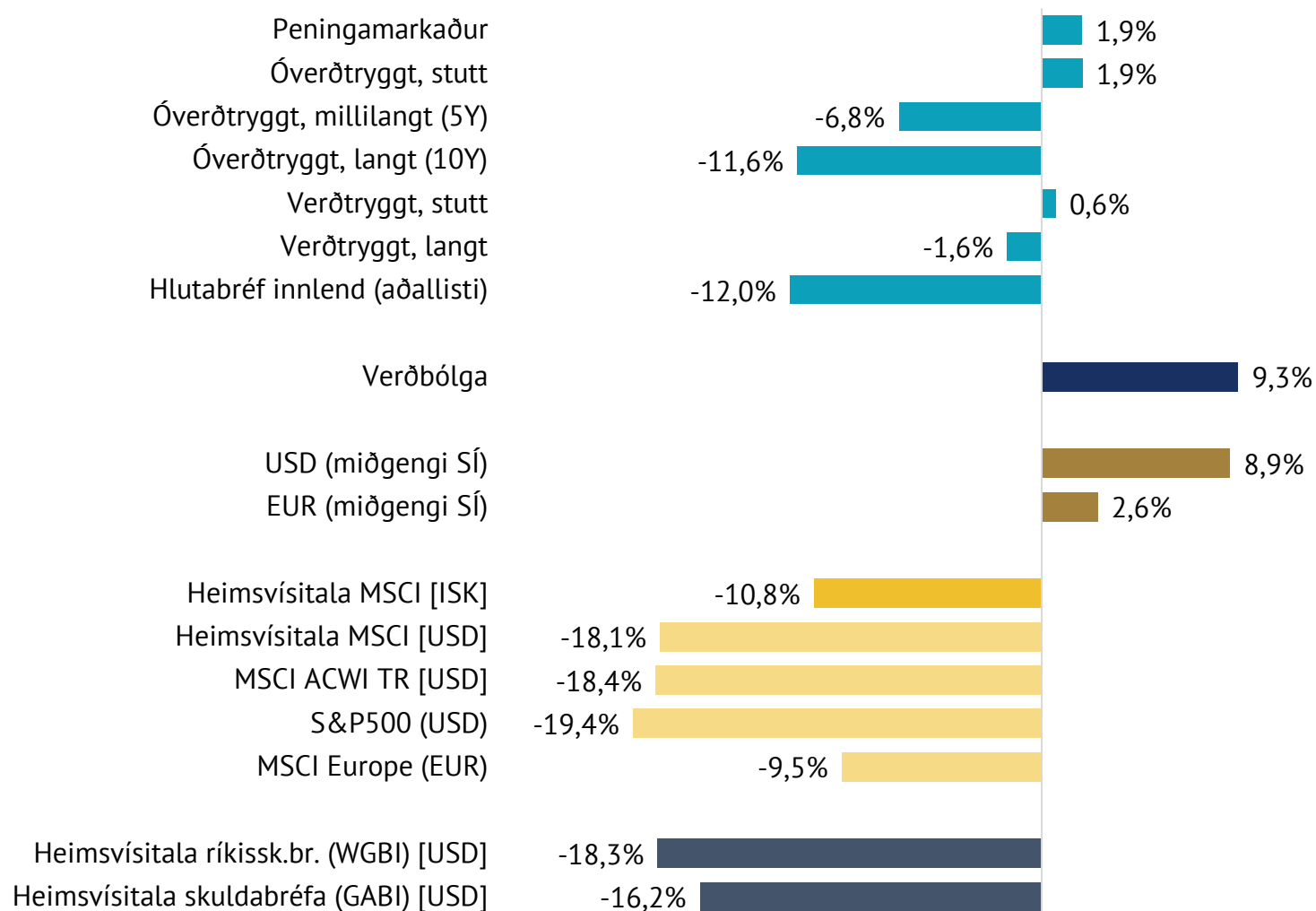

Árleg meðalávöxtun RS neikvæð

- Hækkun ávöxtunarkröfu 2022
- Óvissa um uppgjör HFF bréfa leiddi til 3,9% lækkunar safnsins
- 5 ára meðalávöxtun hefði annars verið jákvæð

Yfirlit markaða 2022

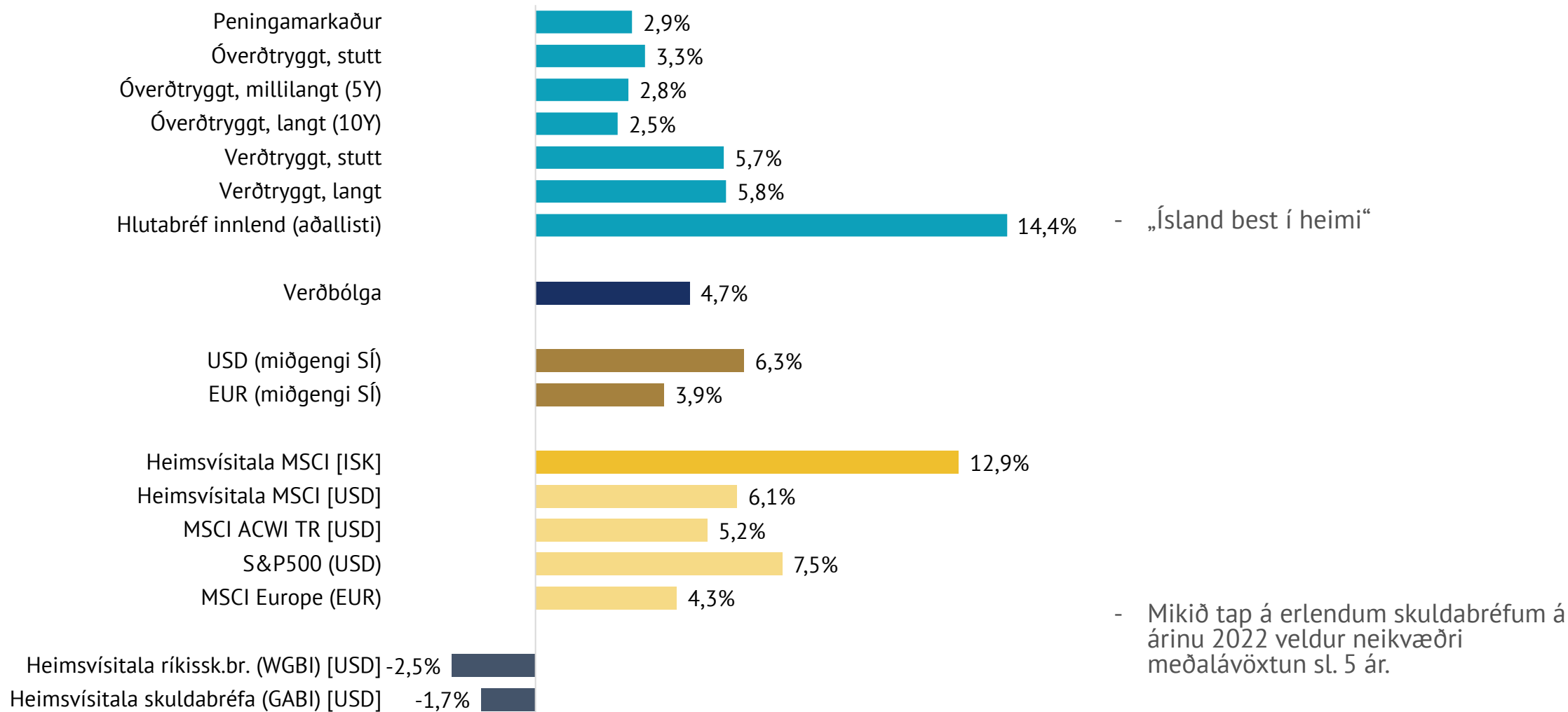
Nafnávöxtun ársins 2022

- Há verðbólga leiddi til neikvæðrar raunávöxtunar allra helstu eignaflokka
- Jákvæð ávöxtun peningamarkaðs-innlána, og stuttra skuldabréfa
- Erlendar eignir lækkuðu mest
- Vísitölur erlenda skuldabréfa lækkuðu mikið
- Veiking ISK vóg á móti virðislækkunum
- Innanlands varð mest lækkun á hlutabréfum og löngum óverðtryggðum skuldabréfum

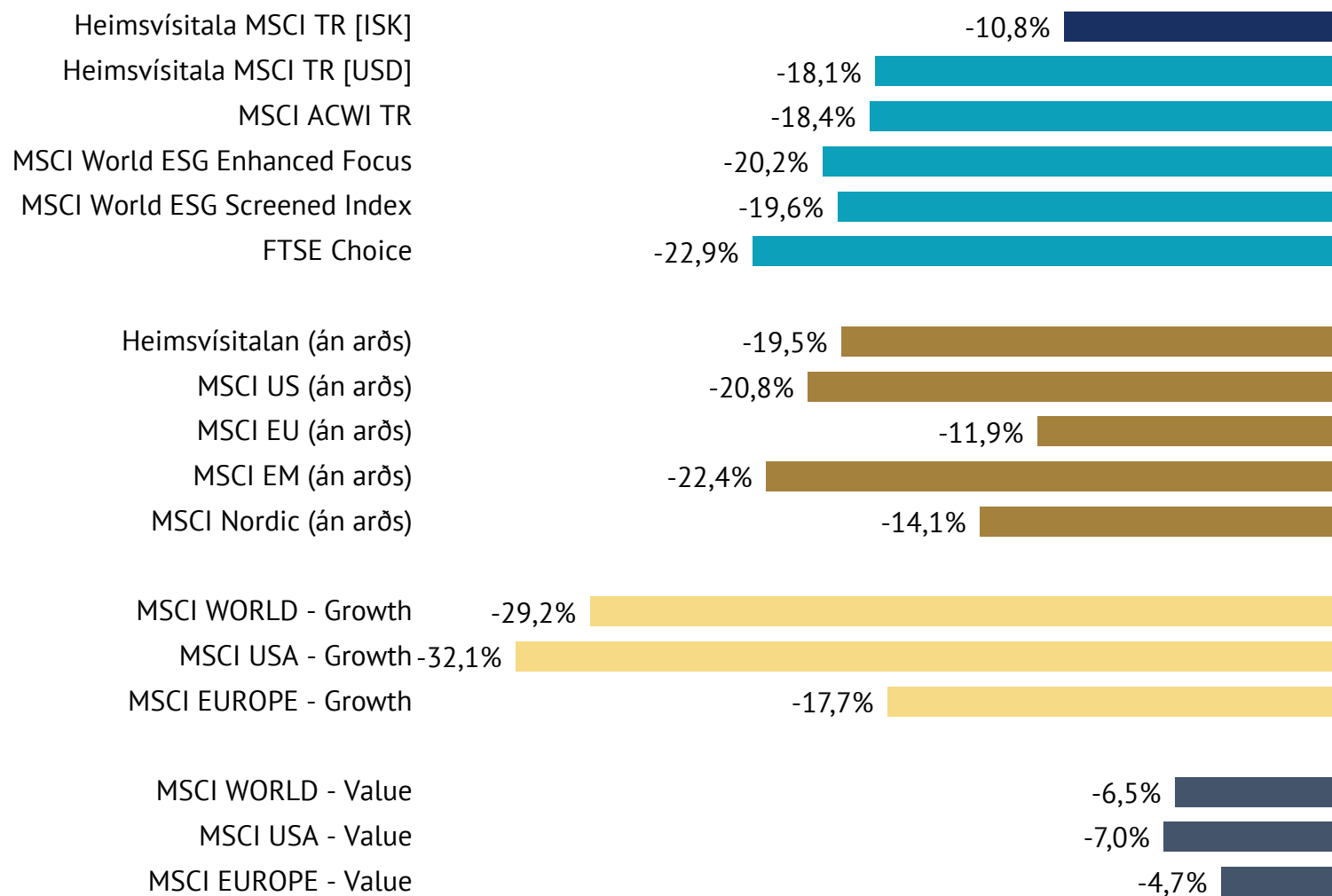
Yfirlit markaða 2022

Árleg meðalávöxtun 2017-2022

Helstu hlutabréfavísitölur

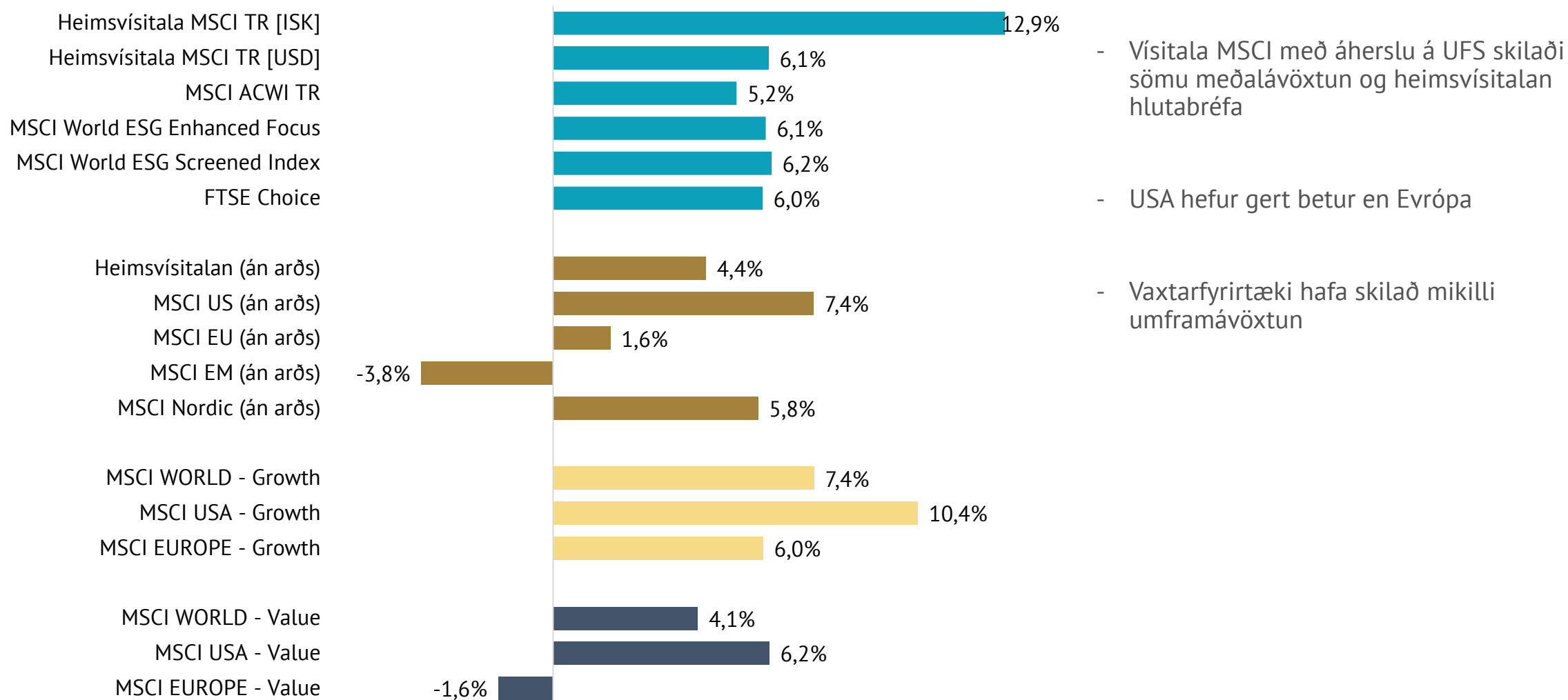
Nafnávöxtun ársins 2022

- Versta ávöxtun heimsvísitölu hlutabréfa frá árinu 2008 þegar hún féll um 41%
- Vísitala MSCI með áherslu á UFS skilaði lægri ávöxtun þar sem „gráar atvinnugreinar“ sýndu betri árangur í orkukreppunni
- Vaxtarfyrirtækin fengu skell á árinu
- Hækkandi ávöxtunarkrafa bitnar harðast á félögum með hátt væntigildi sjó
- Fjárfestar í virðisfyrirtækjum fengu loksins bætur fyrir polinmæðina ...hlutfallslega

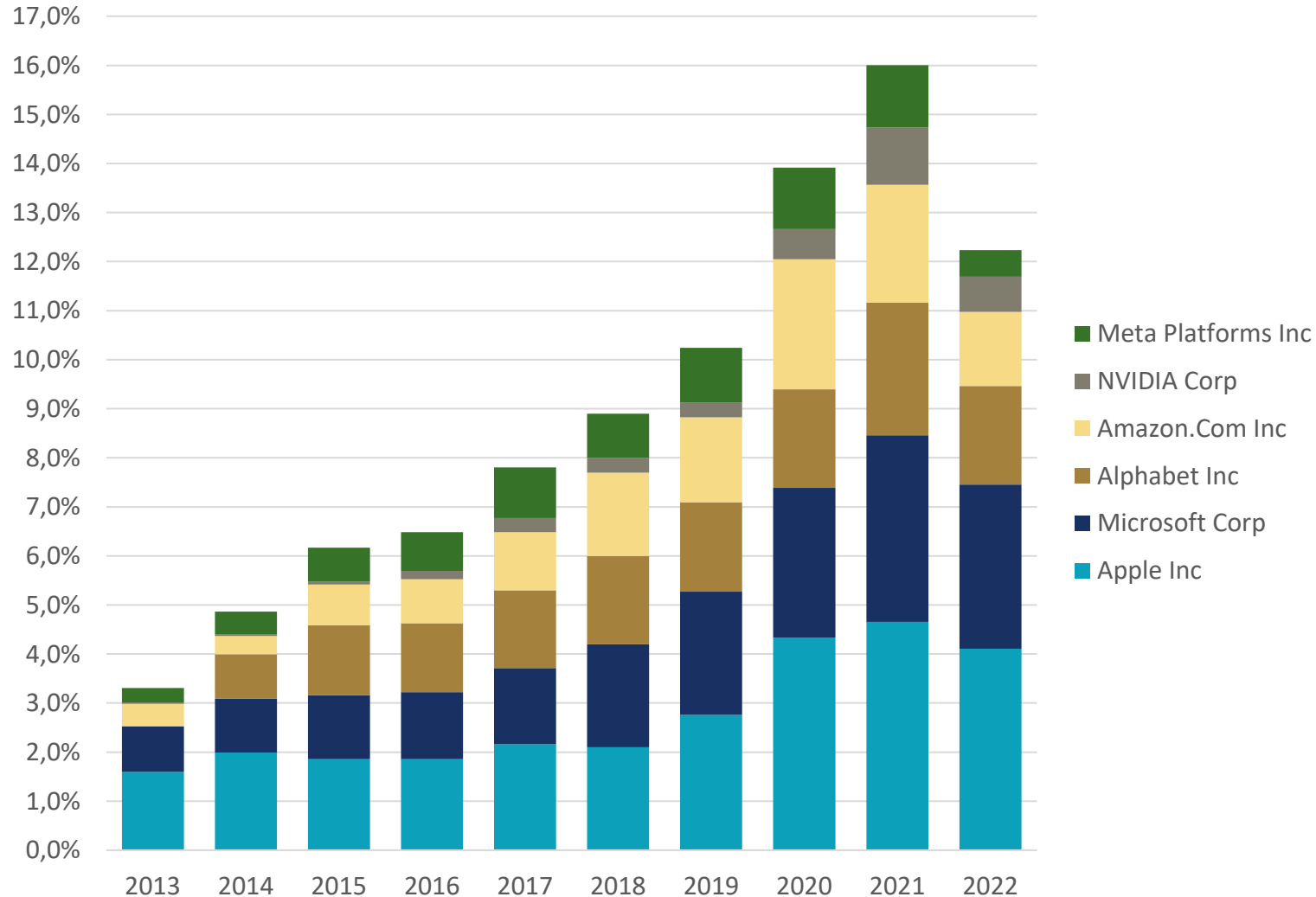
Helstu hlutabréfavísitölur

Árleg meðalávöxtun 2017-2022

Samdráttur í upplýsingatækni

Vigt stærstu IT félaganna í heimsvísitölu

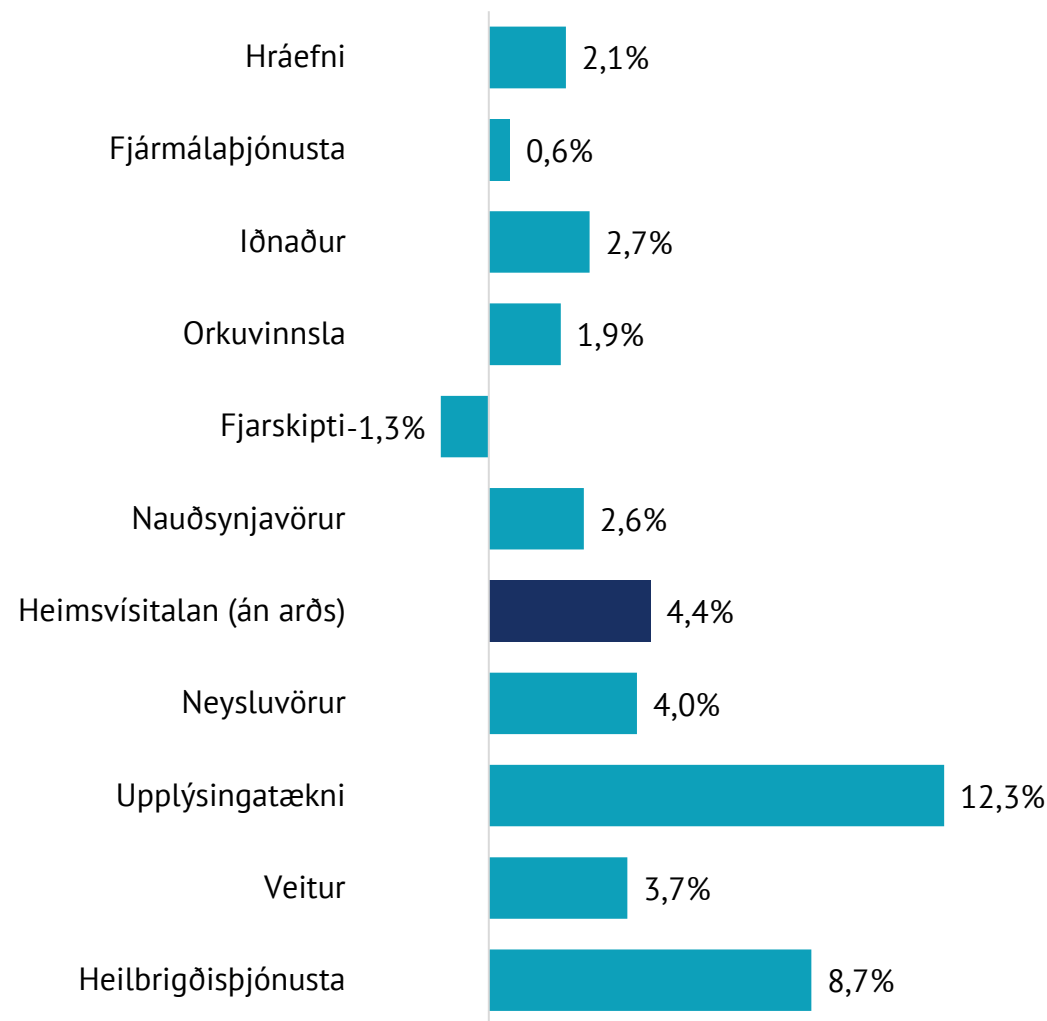
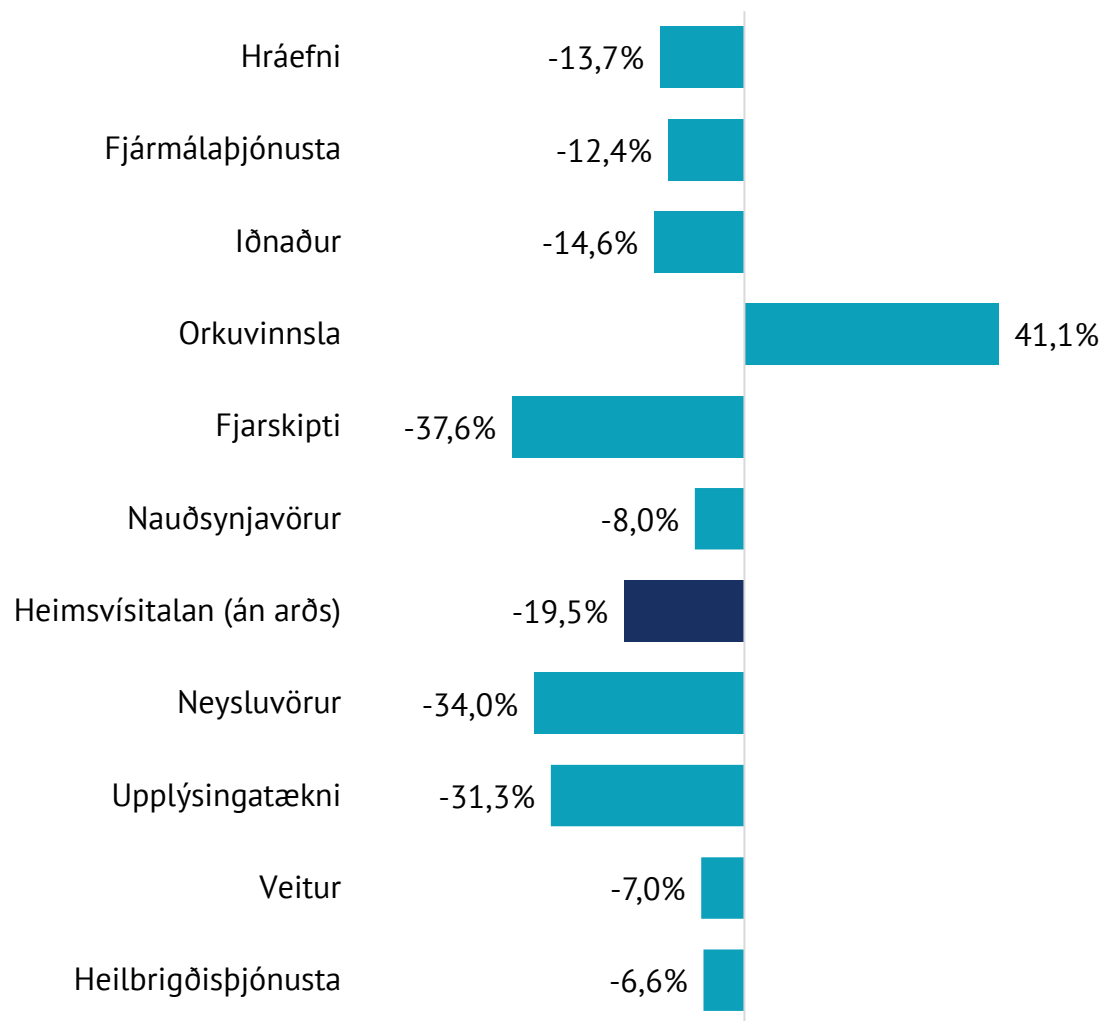

- Heildarvægi fyrirtækja á markaði í upplýsingatækni dregst saman milli ára, er nú ríflega **20%** (MSCI World) en var um 24% fyrir ári síðan
- Áfram samþjöppun á markaði, 100 stærstu fyrirtækin í MSCI World vega um 44% og 500 stærstu vega tæp 80%

Atvinnugreinar í heimsvísitölunni

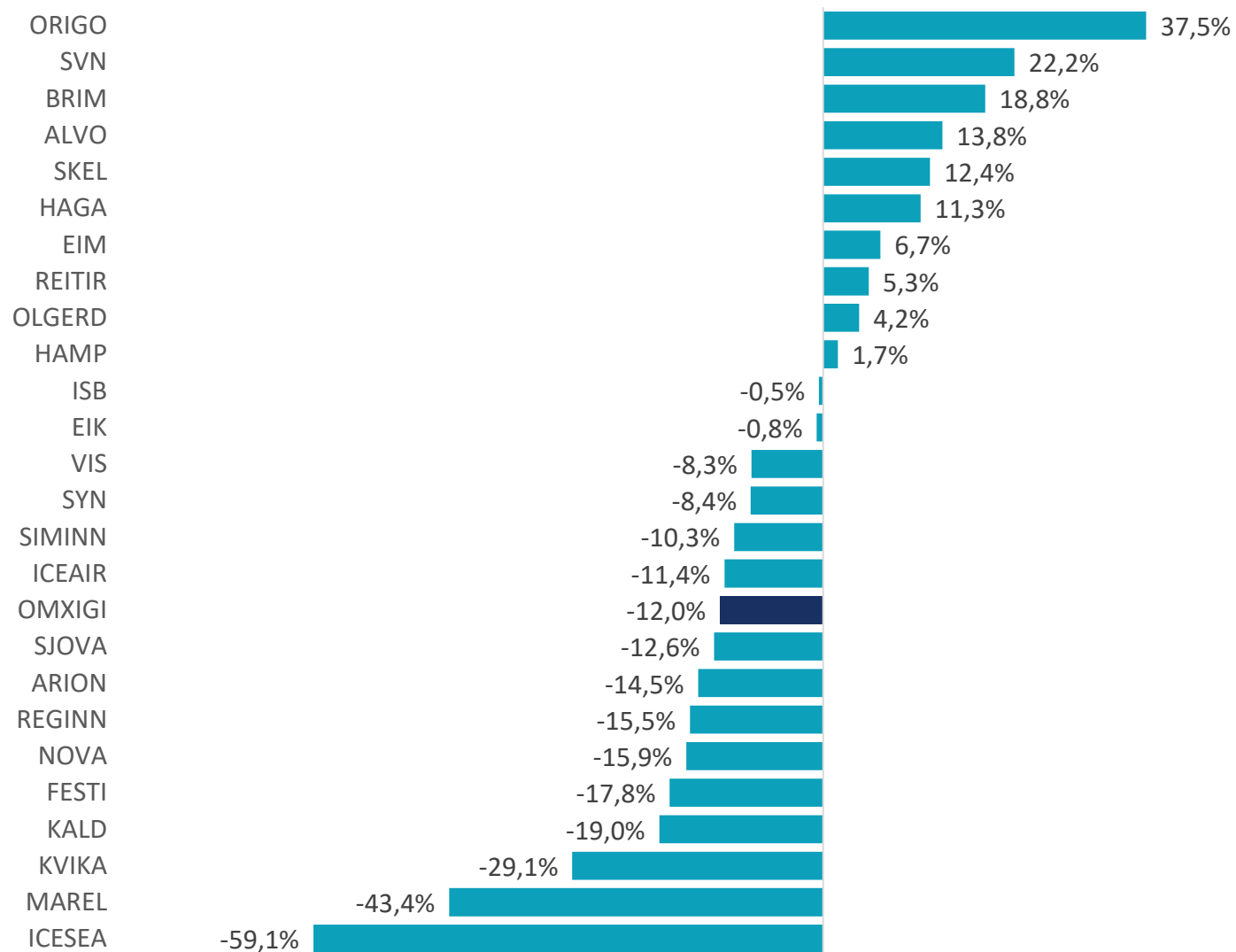
Nafnávöxtun ársins 2022

Árleg meðalávöxtun 2017-2022

Innlend hlutabréf

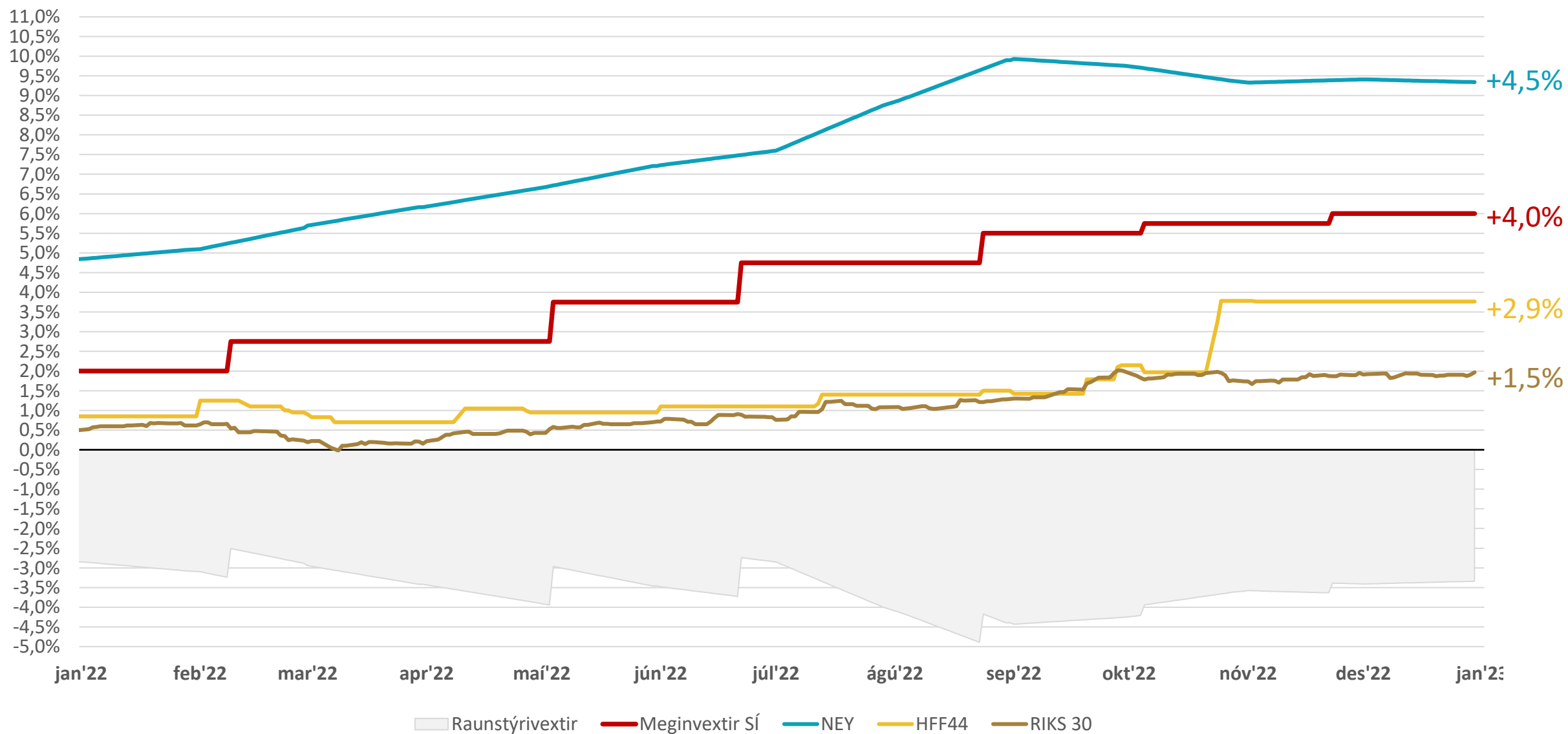
Heildarárvöxtun 2022

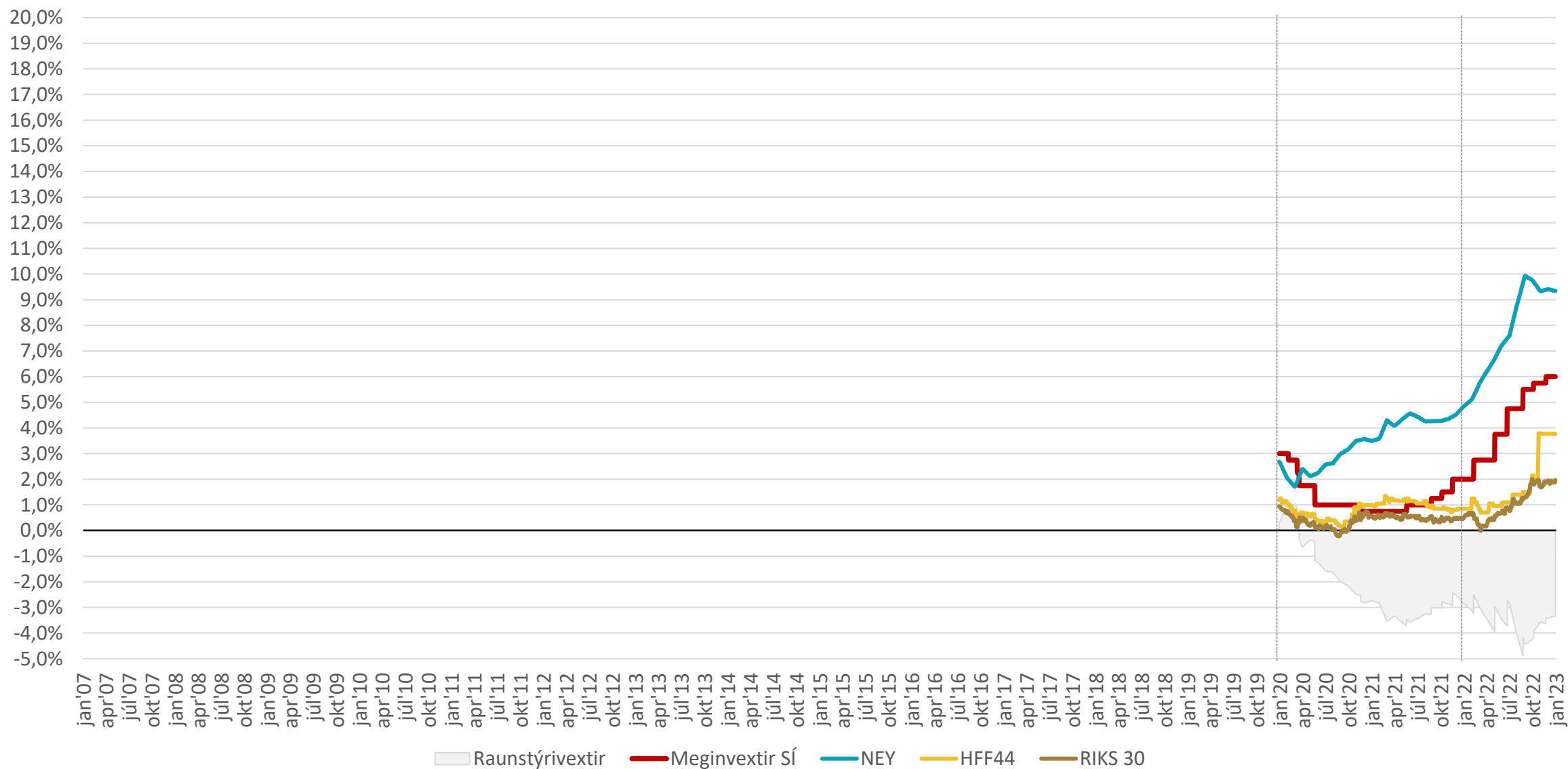
Þrjár nýskráningar á árinu 2022

- Nova
- Ölgerðin
- Alvotech

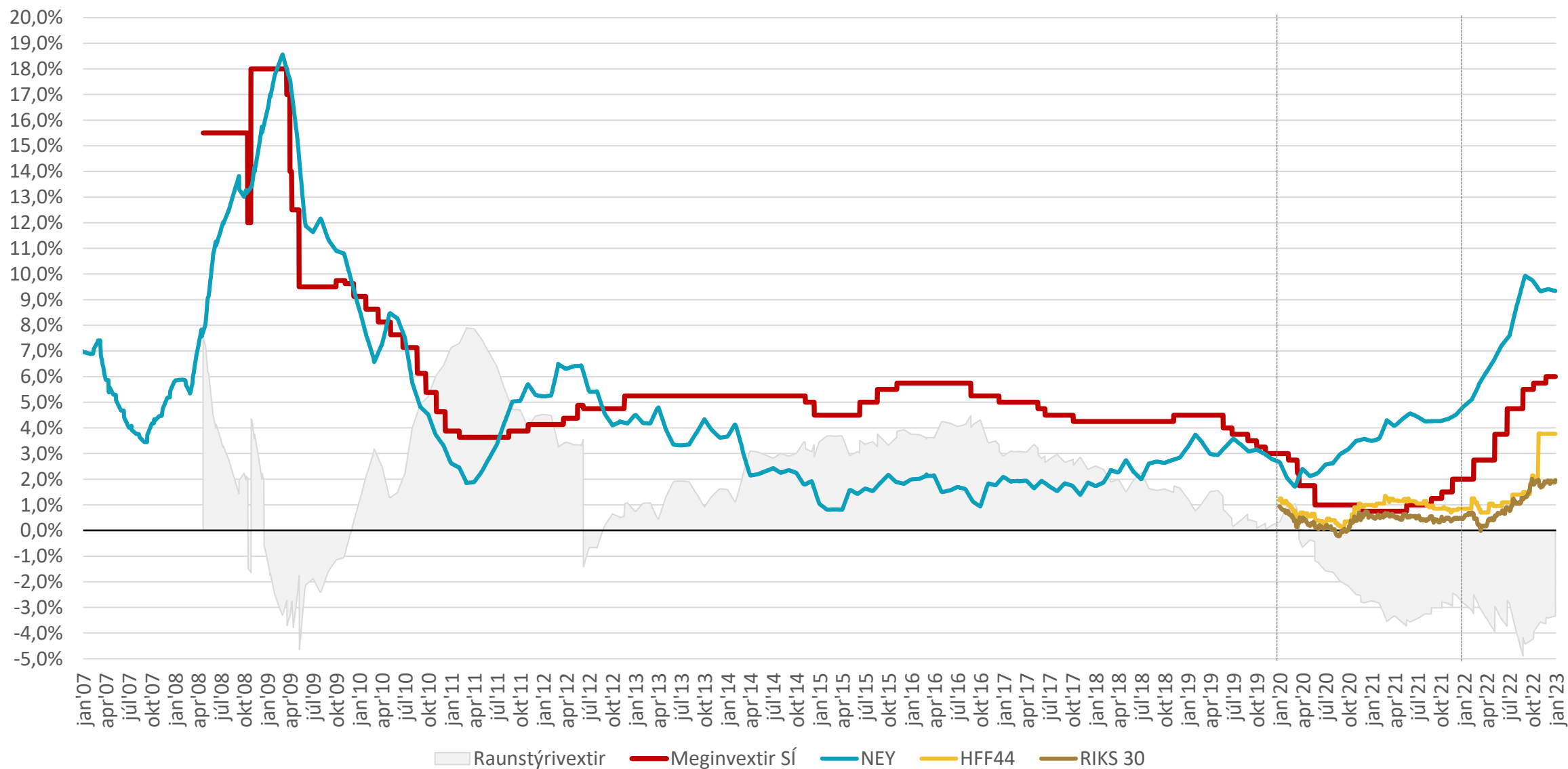
Ísland – vaxtaþróun

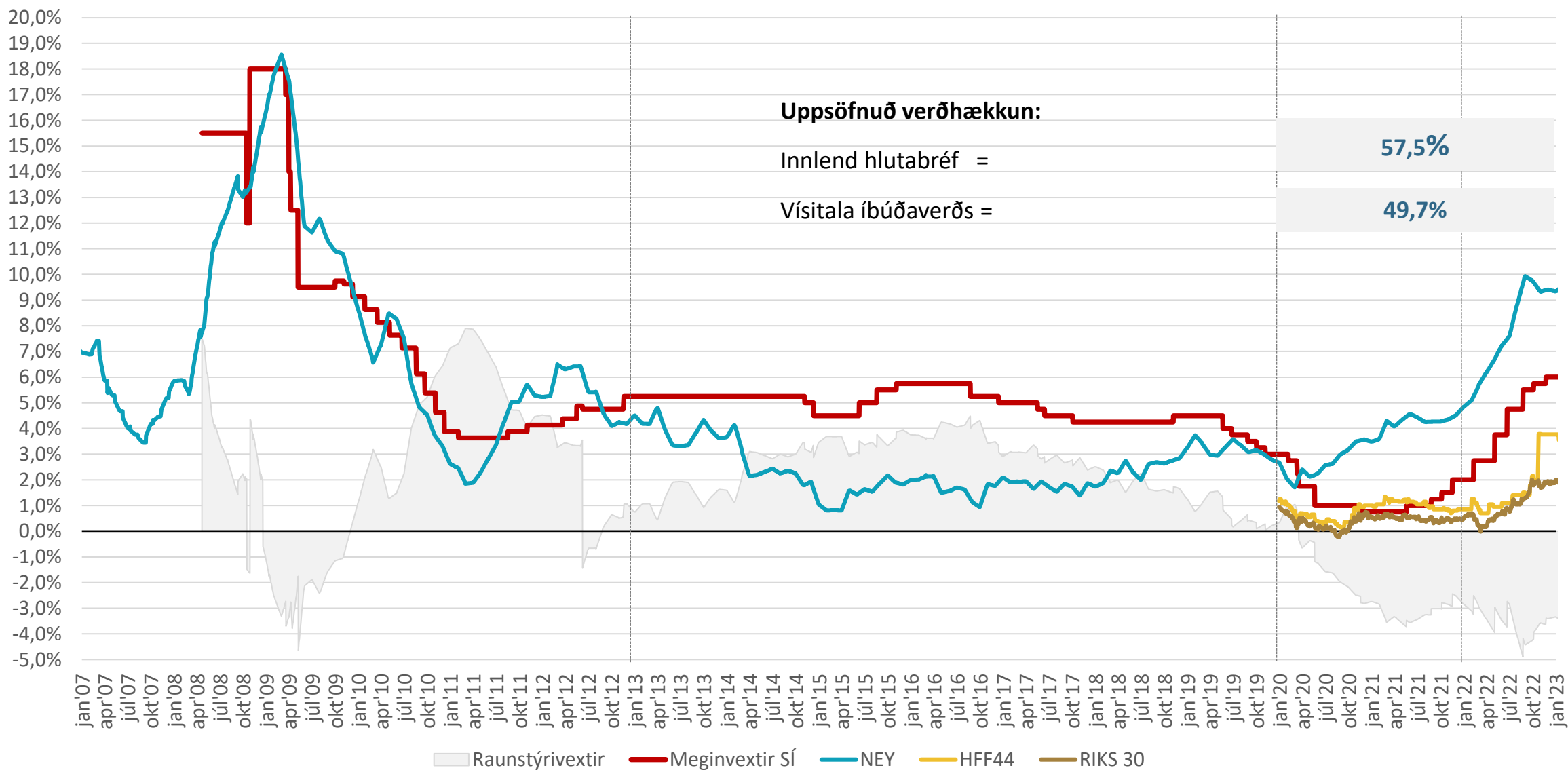
Ísland – vaxtaþróun

Ísland – vaxtaþróun

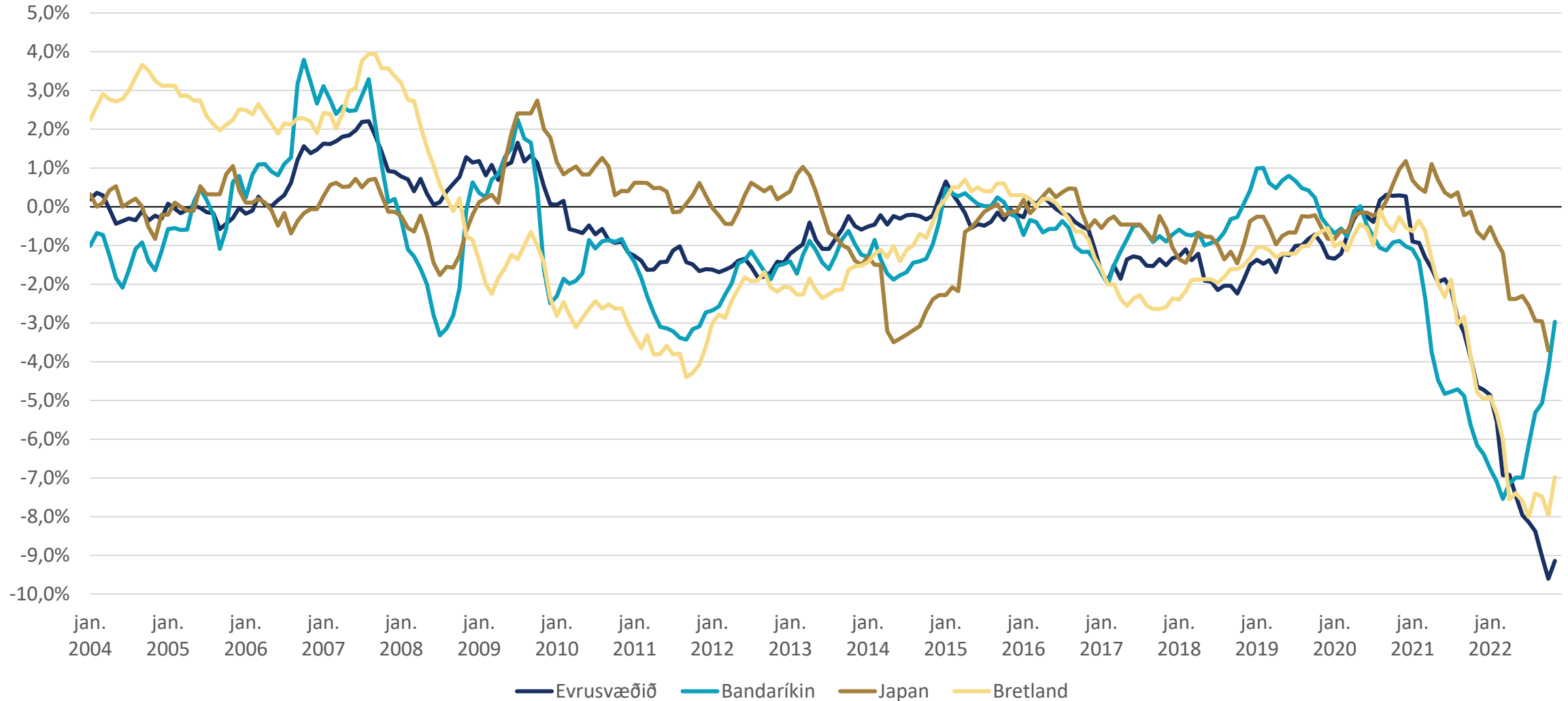
Ísland – vaxtaþróun

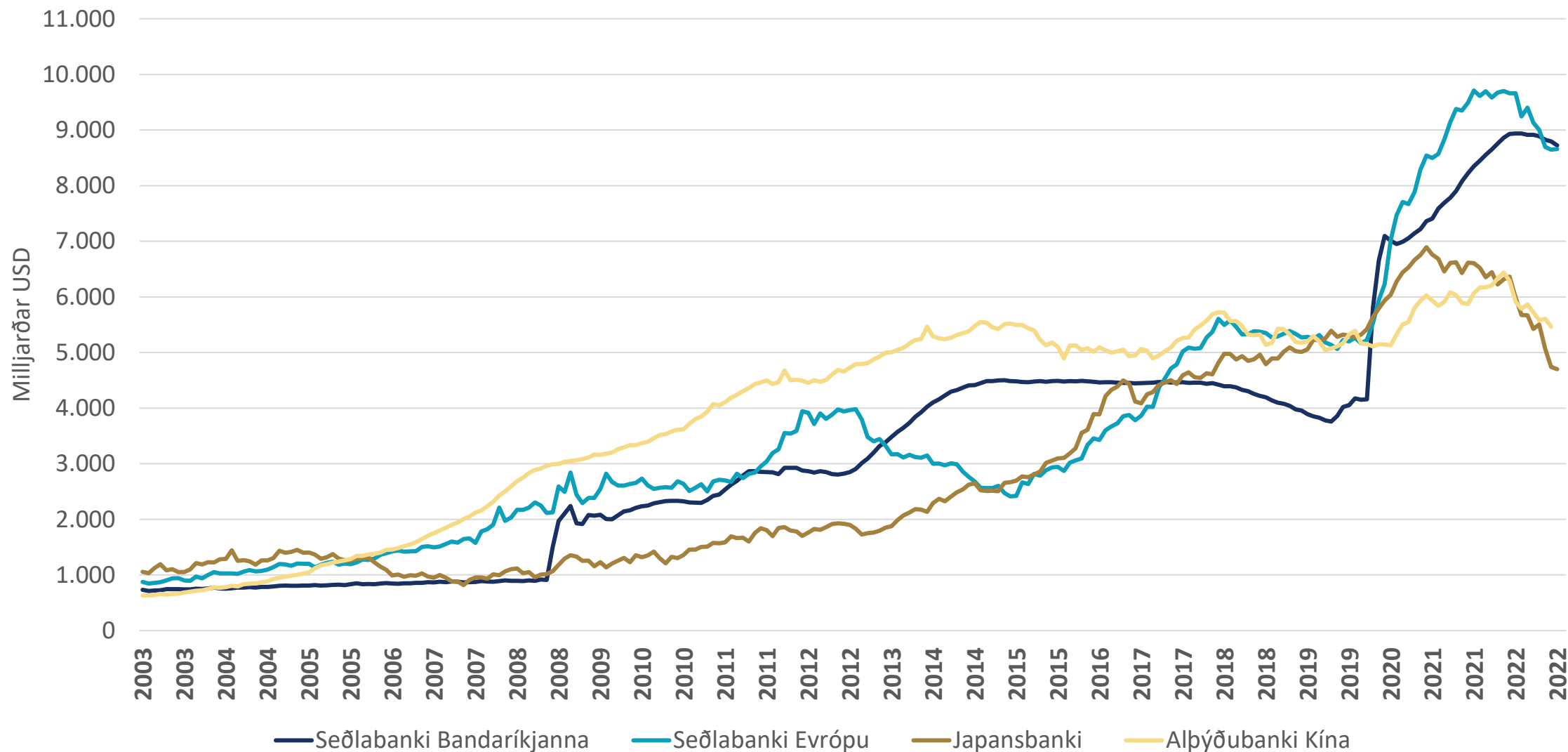
Vextir í alþjóðlegu samhengi

Raunvextir Seðlabanka

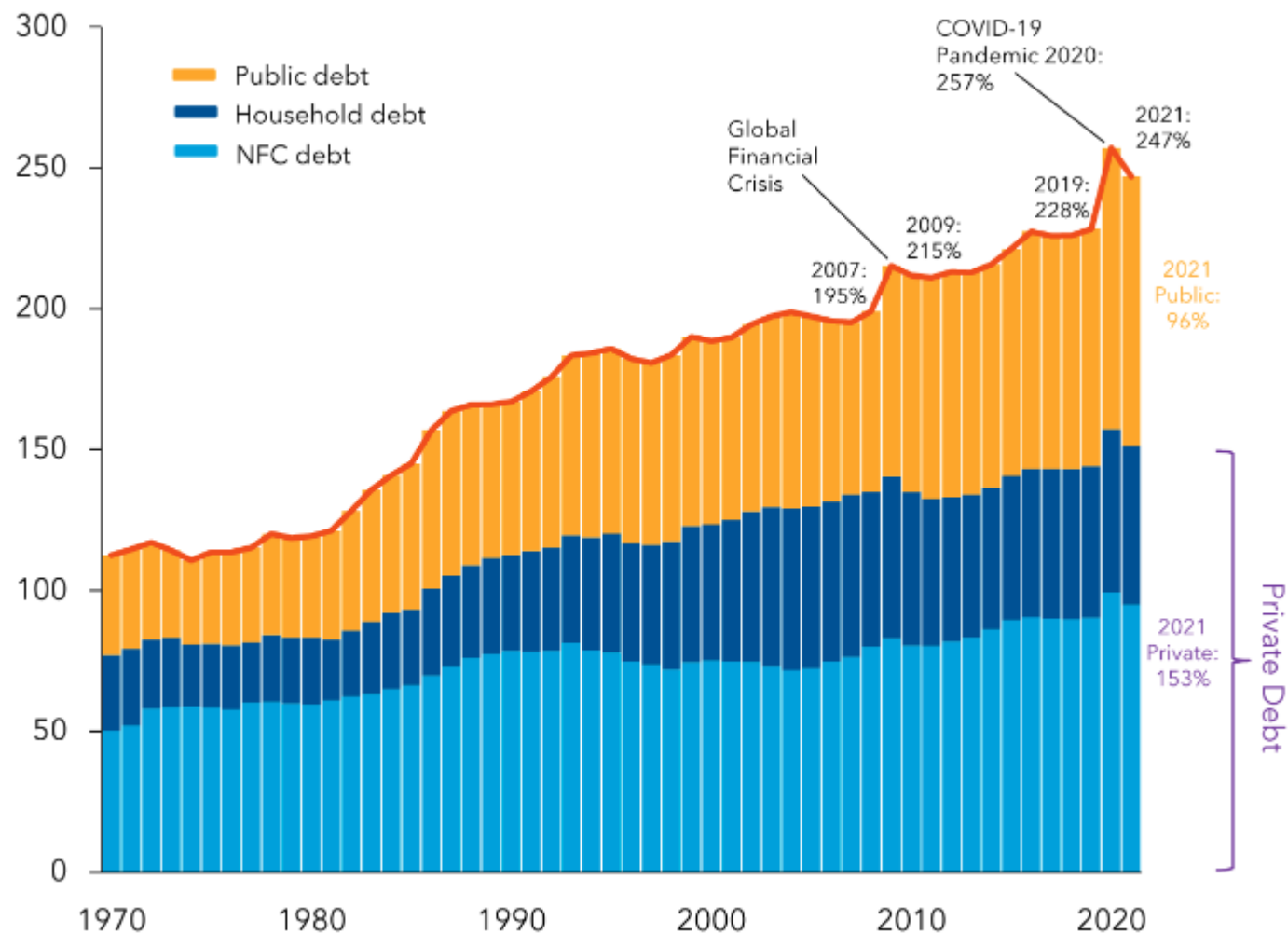

Stærð efnahagsreiknings helstu seðlabanka

Skuldir á heimsvísu

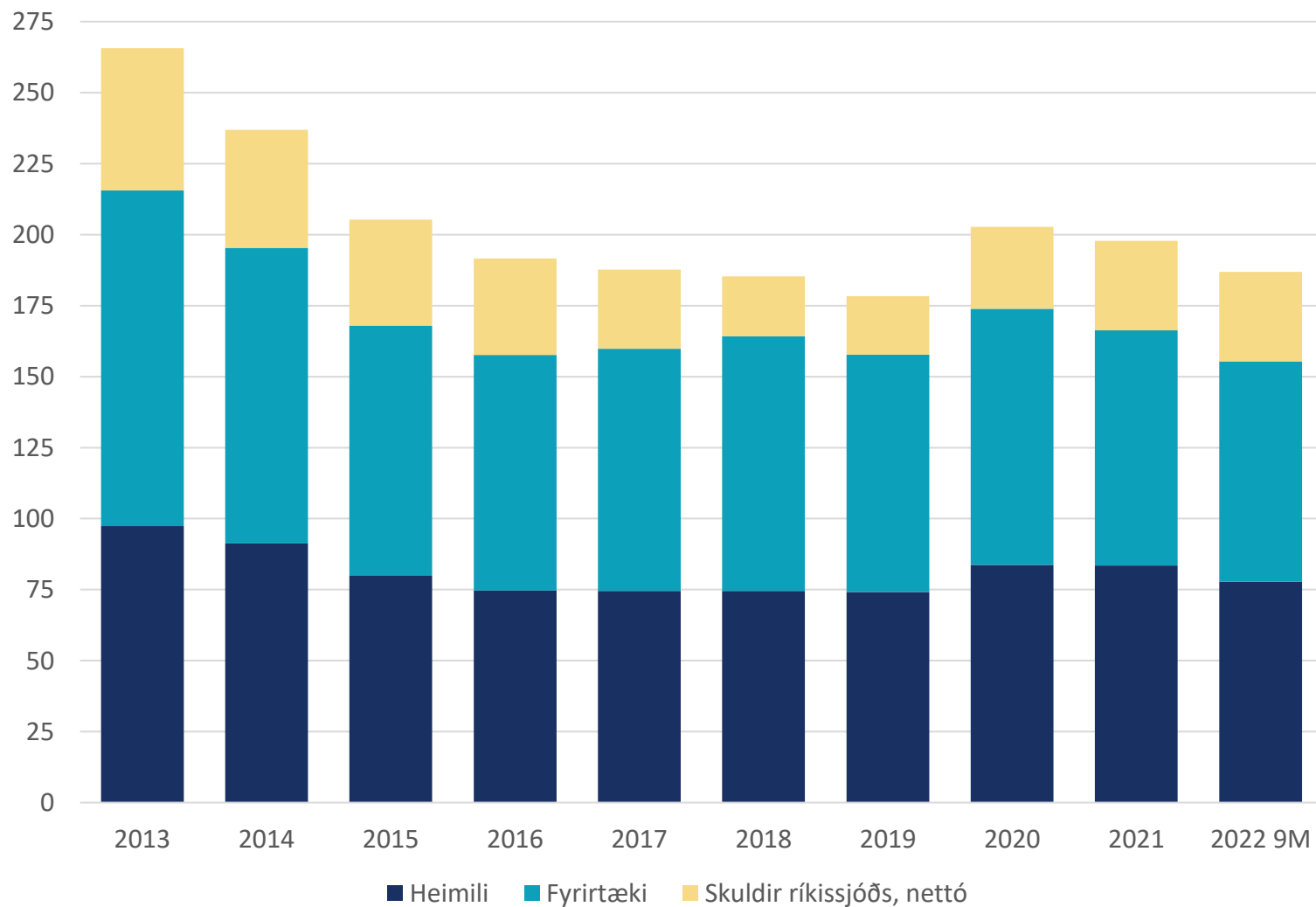
% af VFL

- Heildarskuldir hækkuðu um 19% af VFL í Covid-faraldrinum 2019-2021
- Lækkun skuldahlutfalls skýrist af efnahags-kipp eftir faraldurinn og verðbólgu

Skuldir á Íslandi

% af VLF

Heimild: Hagvísar SÍ 2012-12 og Lánamál ríkisins

Alþjóðanæðingin

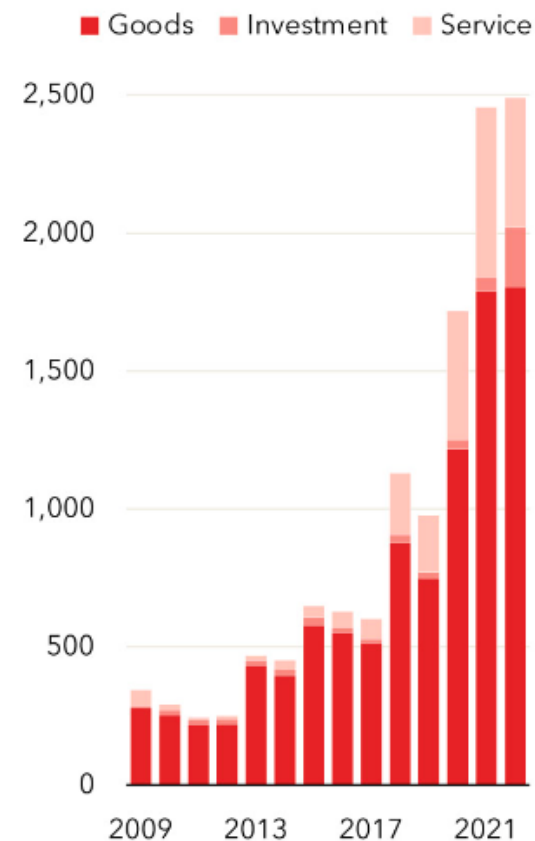
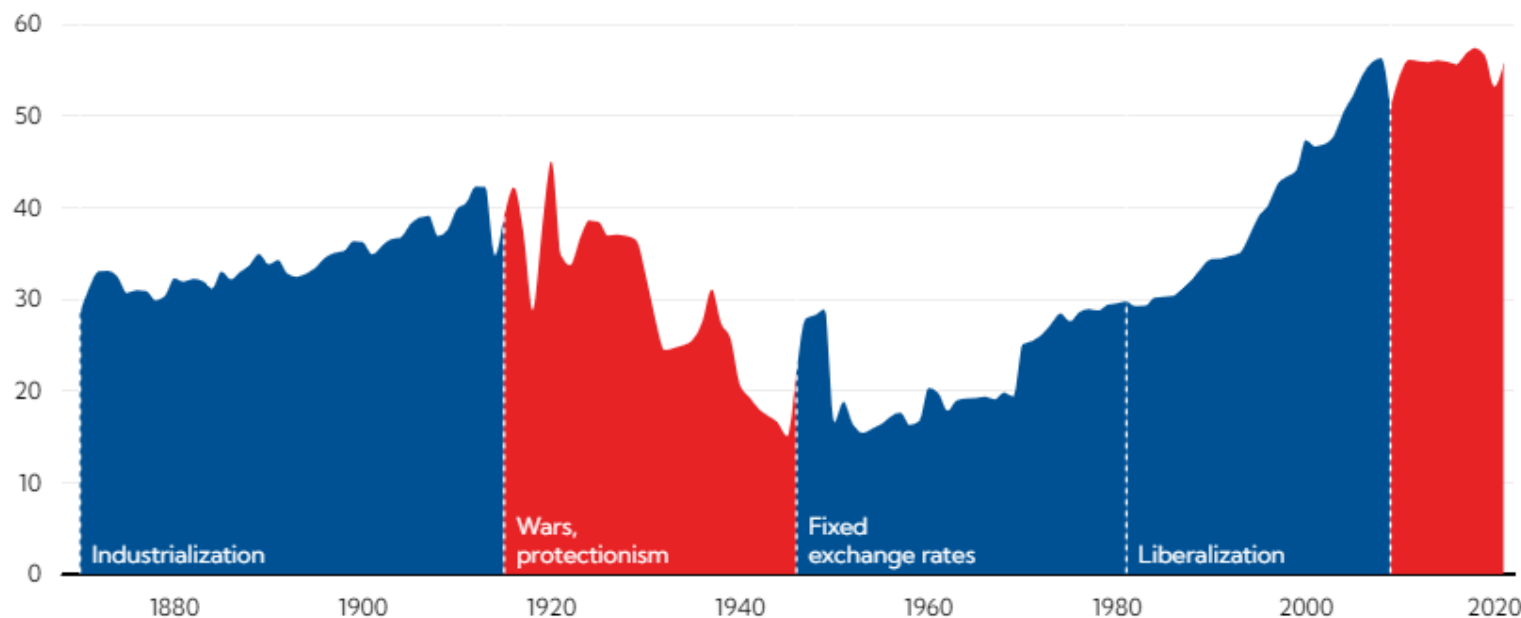
Taktbreyting í alþjóðlegum viðskiptum

Vaxandi verndastefna

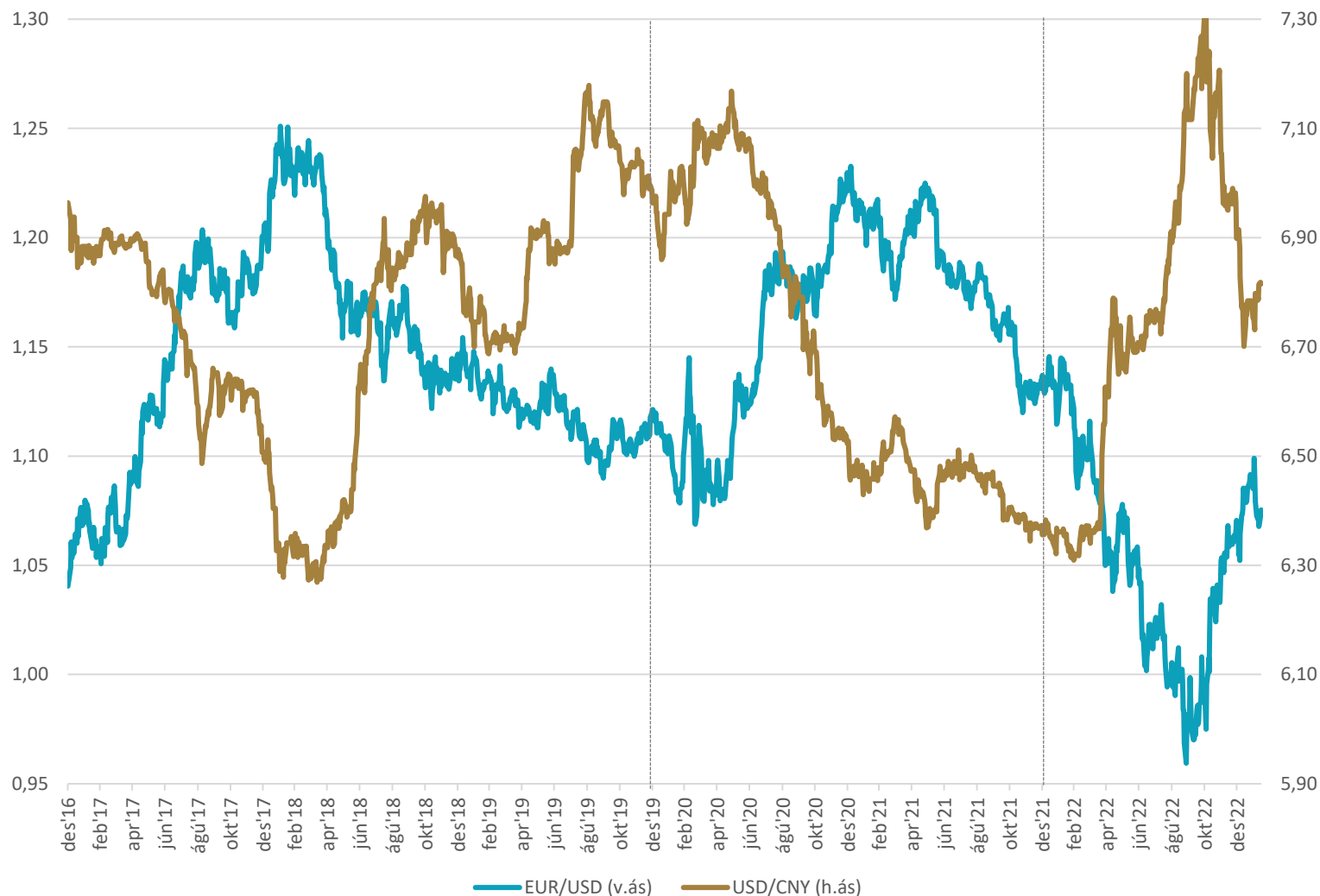
Eras of globalization

Trade openness slowed following the global financial crisis.
(sum of exports and imports as a percent of GDP)

USD styrkist

Gengi USD á móti helstu gjaldmiðlum

Miklar sveiflur USD innan ársins 2022

- 19% á móti EUR
- 16% á móti CNY

Yfir árið styrktist USD

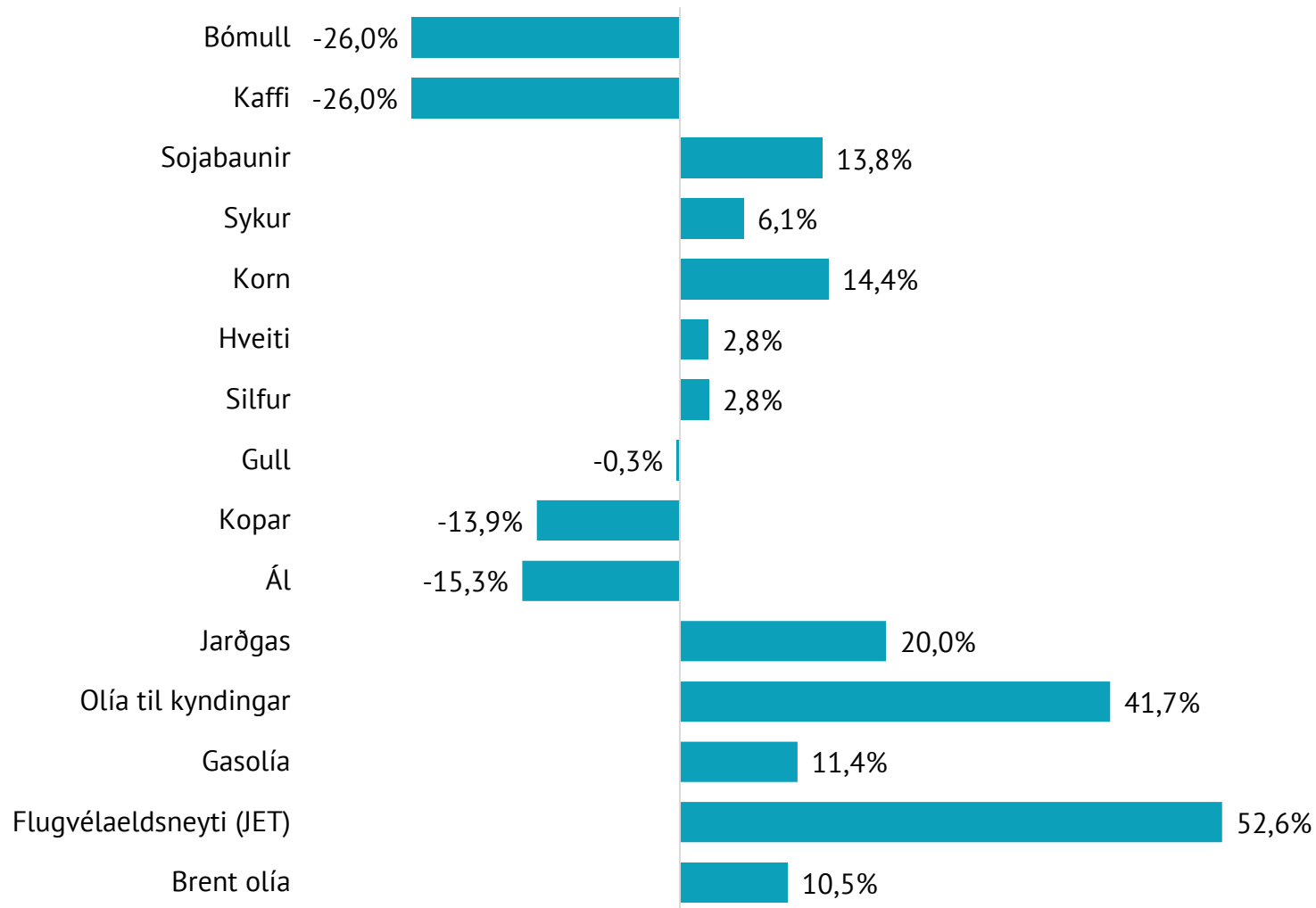
- 7,9% á móti CNY
- 6,2% á móti EUR

Afnám Covid takmarkana í Kína

Mildur vetur mildaði veikingu EUR

Hrávörur

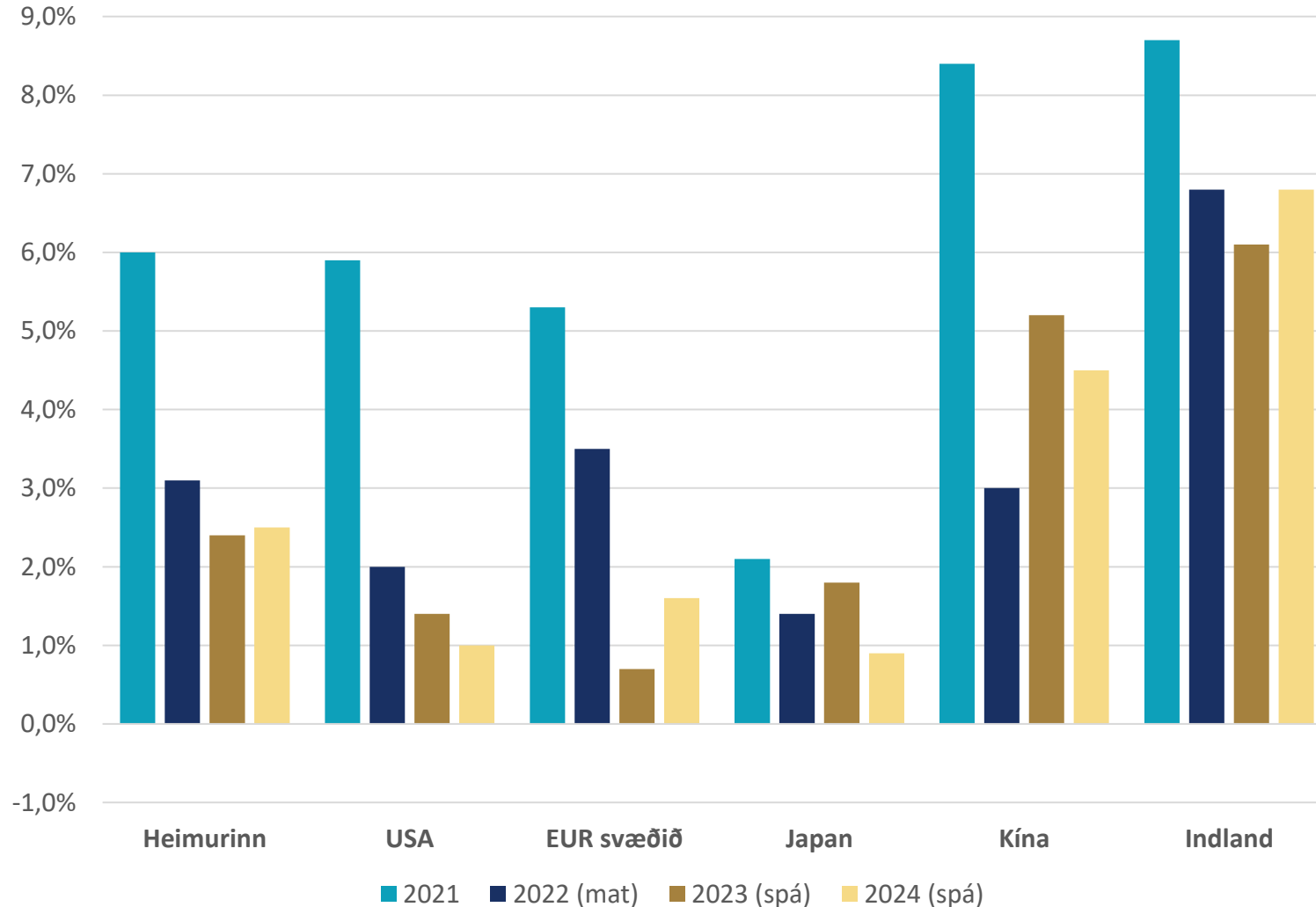
Verðbreytingar ársins 2022

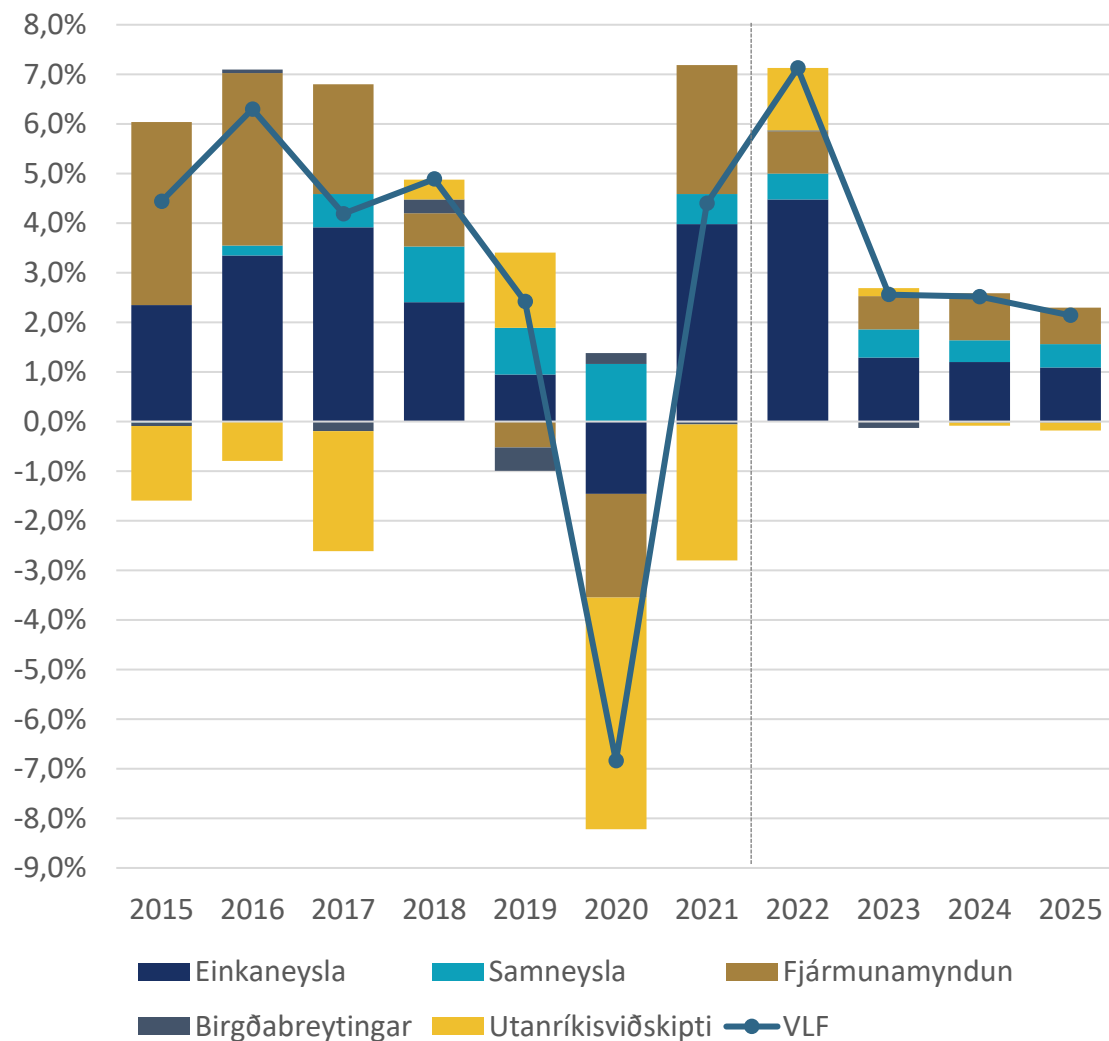
Hagvöxtur helstu hagkerfa

IMF spáir hagvexti undir sögulegu meðaltali

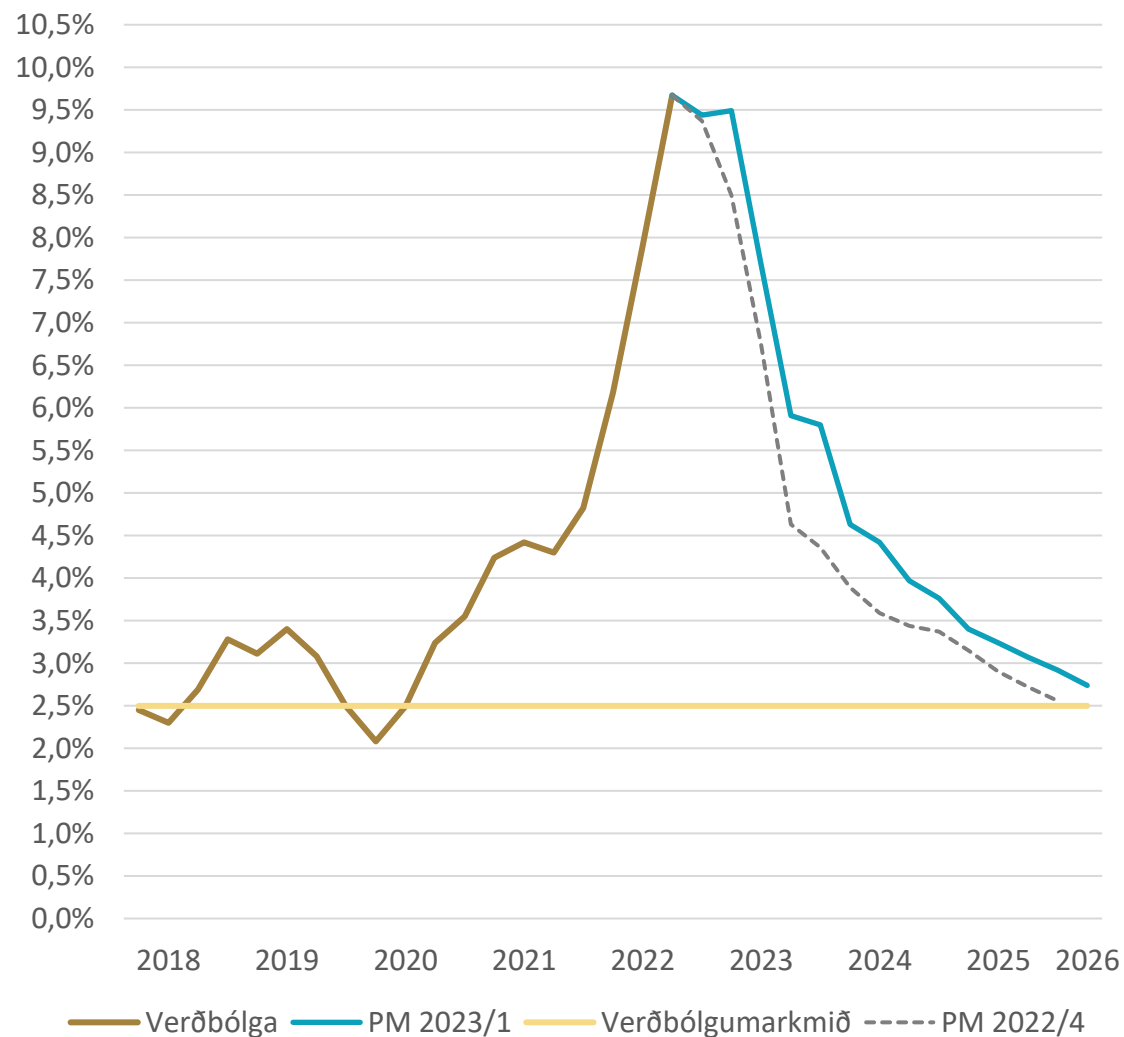

Hagvöxtur á Íslandi

Árin 2015-2025

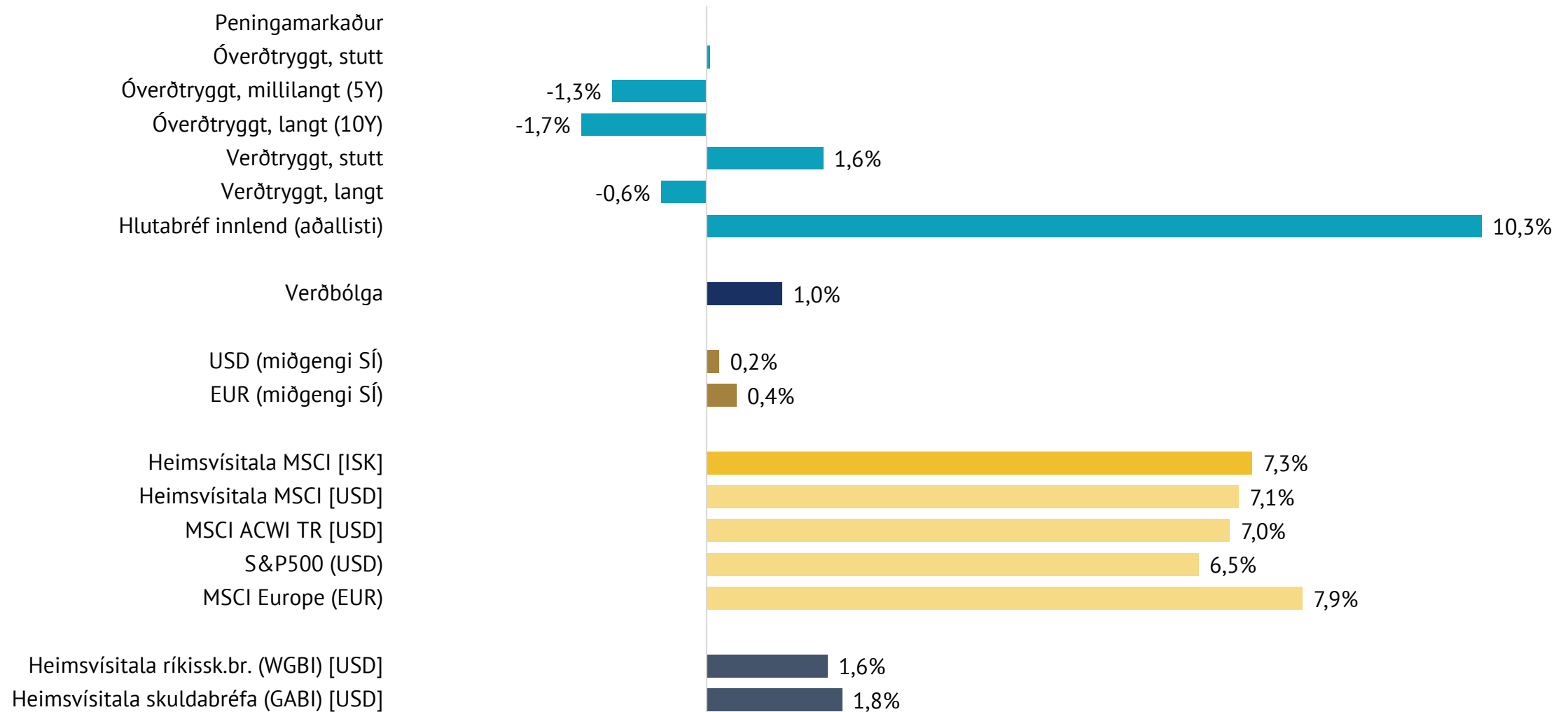

Ársfjórðungslegt meðaltal verðbólgu

Árið 2023 fer vel af stað

Ávöxtun helstu eignaflokka 31.12.2022 – 12.02.2023

Ávöxtun og nýjar líftöflur

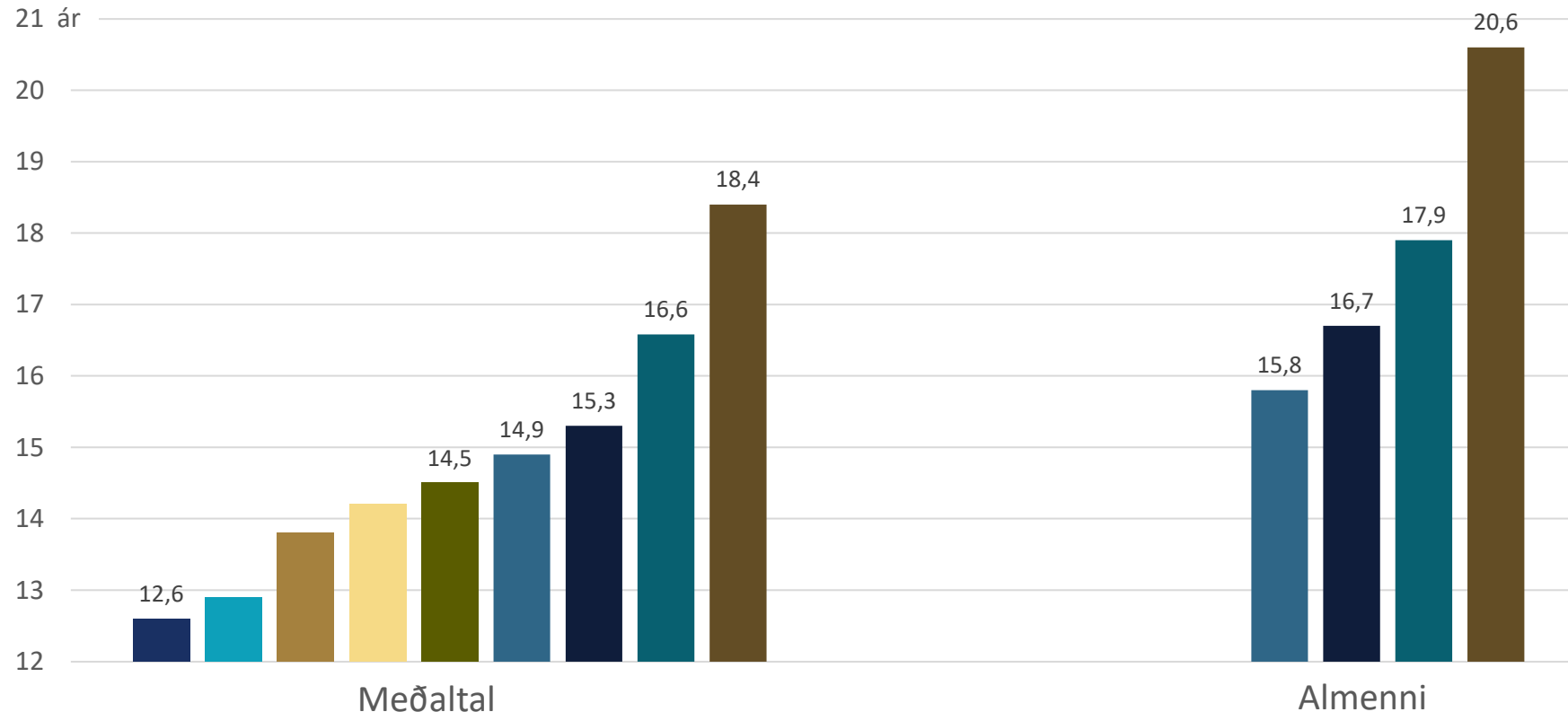
Upplýsingafundur fyrir sjóðfélaga
15. febrúar 2023

Við lifum sífelld lengur

Vænt meðalævi 70 ára karla

Reynslan sýnir
að sjóðfélagar
Almenna lifa
marktækt
lengur en
meðaltal

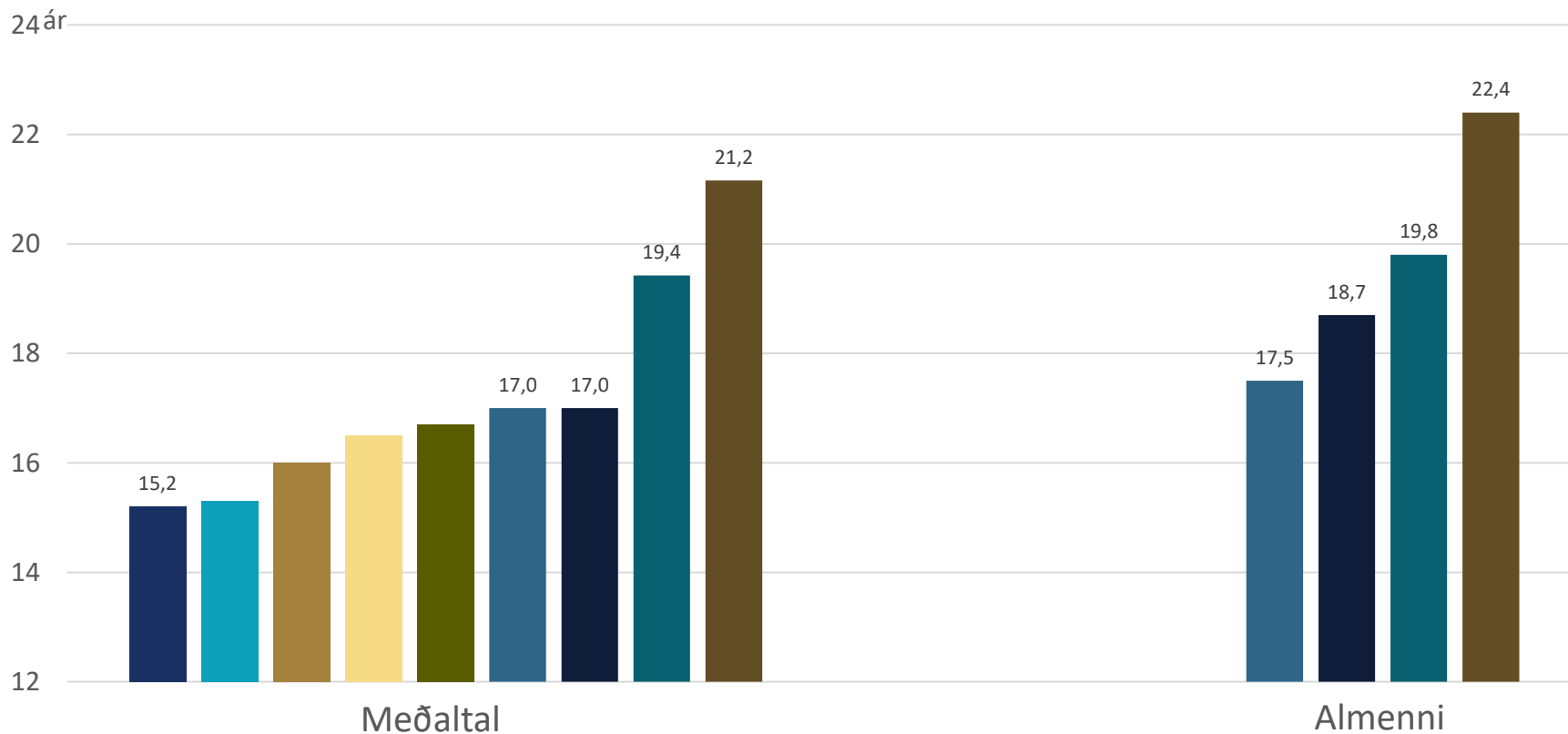
Líflíkur byggðar á reynslu áranna:

■ 1986-90 ■ 1991-95 ■ 1999-2003 ■ 2004-08 ■ 2007-11 ■ 2010-14 ■ 2014-18 ■ Nýjar líftölur Fár 1952 ■ Fár 2002

Sambærileg þróun hjá konum

Vænt meðalævi 70 ára **kvenna**

Líflíkur byggðar á reynslu ára:

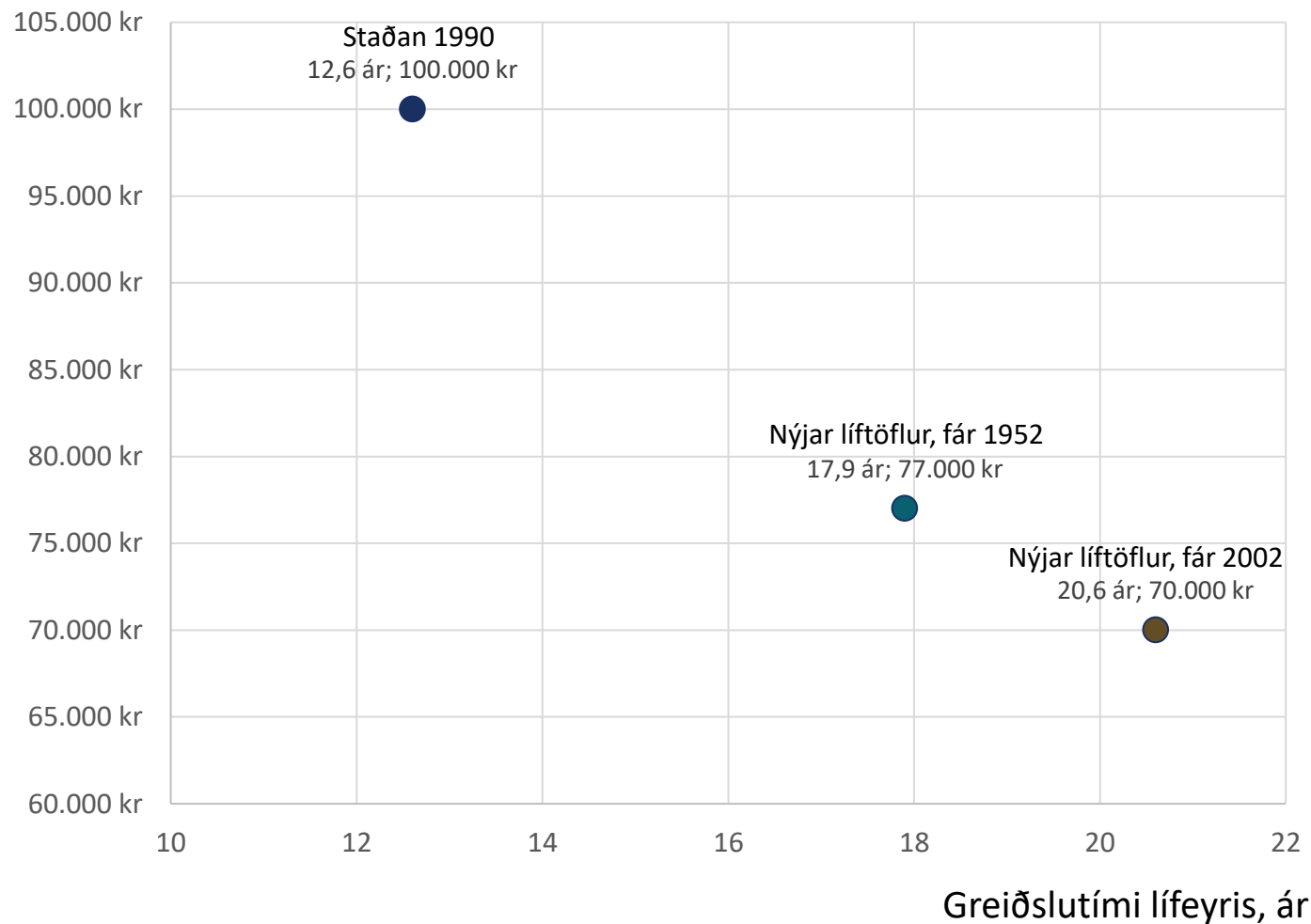
■ 1986-90 ■ 1991-95 ■ 1999-2003 ■ 2004-08 ■ 2007-11 ■ 2010-14 ■ 2014-18 ■ Nýjar líftöflur Fár 1952 ■ Fár 2002

Lengri
meðalævi
=
Lengri
greiðslutími
lífeyris

Inneign 12,3 milljónir

Mánaðarlegur lífeyrir

Eignin þarf
að endast
lengur

Ávöxtun og nýjar líftöflur

Upplýsingafundur fyrir sjóðfélaga
15. febrúar 2023

Eignin þarf að endast lengur

Benedikt Jóhannesson, tryggingastærðfræðingur

Bakgrunnur
– Tölfræðin
sýnir að fólk
lifir sífelld
lengur

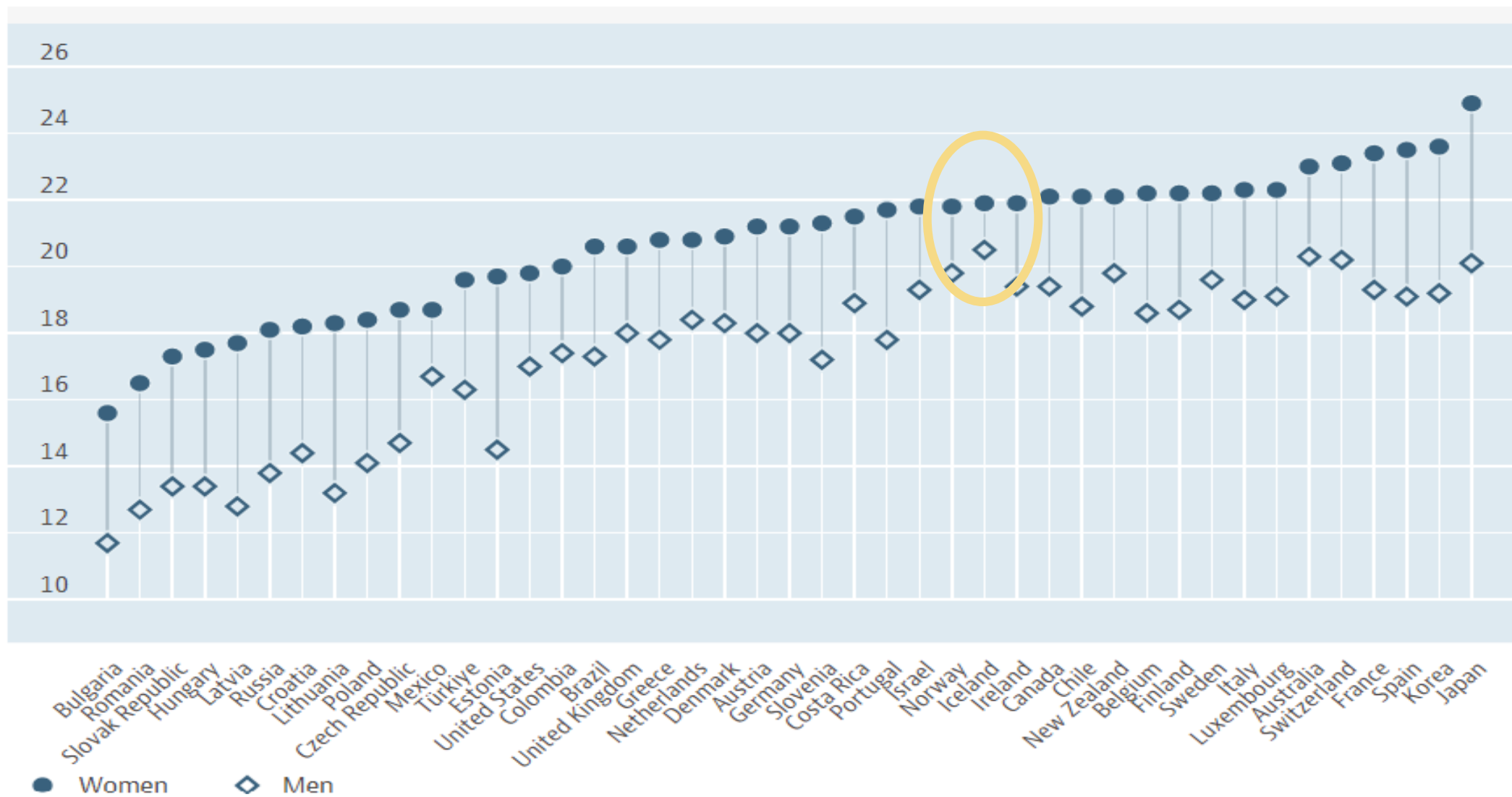
Þetta er
langtímaþróun um
allan heim

Íslendingar verða ekki elstir allra þjóða

Myndin sýnir ólífuð ár við 65 ára aldri hjá OECD löndum

Nokkrar staðreyndir

Langlífi eykst stöðugt

Hefði ekkert verið að gert gætu
lífeyrissjóðir ekki staðið við réttindatöflur

Greiddur hefði verið of hár lífeyrir miðað
við raunverulegan lífaldur

Þannig yrði gengið á greiðslugetu
sjóðanna

Yngstu fengju mun minni lífeyri en nú er
greiddur

Hvers vegna ekki flöt lækkun á lífeyrisréttindum allra?

Þeir sem elstir eru og komnir á lífeyri bæta bara við sig nokkrum mánuðum samkvæmt töflunum.

Ef lífeyrir allra lækkaði jafnt væru þeir að taka á sig skerðingu vegna þess að tvítugt fólk lifir lengur en áður var ætlað

Þeir yngri geta brugðist við breytingunum og borga nú 15,5% iðgjald eða meira allan sinn starfsferil

Komi það í ljós að spáin er röng og ungt fólk lifir ekki jafnlengi og spáin gerir ráð fyrir verður hægt að leiðrétta lífeyri þeirra til hækkunar.

Þeir eldri verða aftur á móti fallnir frá og fengju enga leiðréttingu.

Þess vegna er sú leið sem valin er sanngjörn fyrir alla

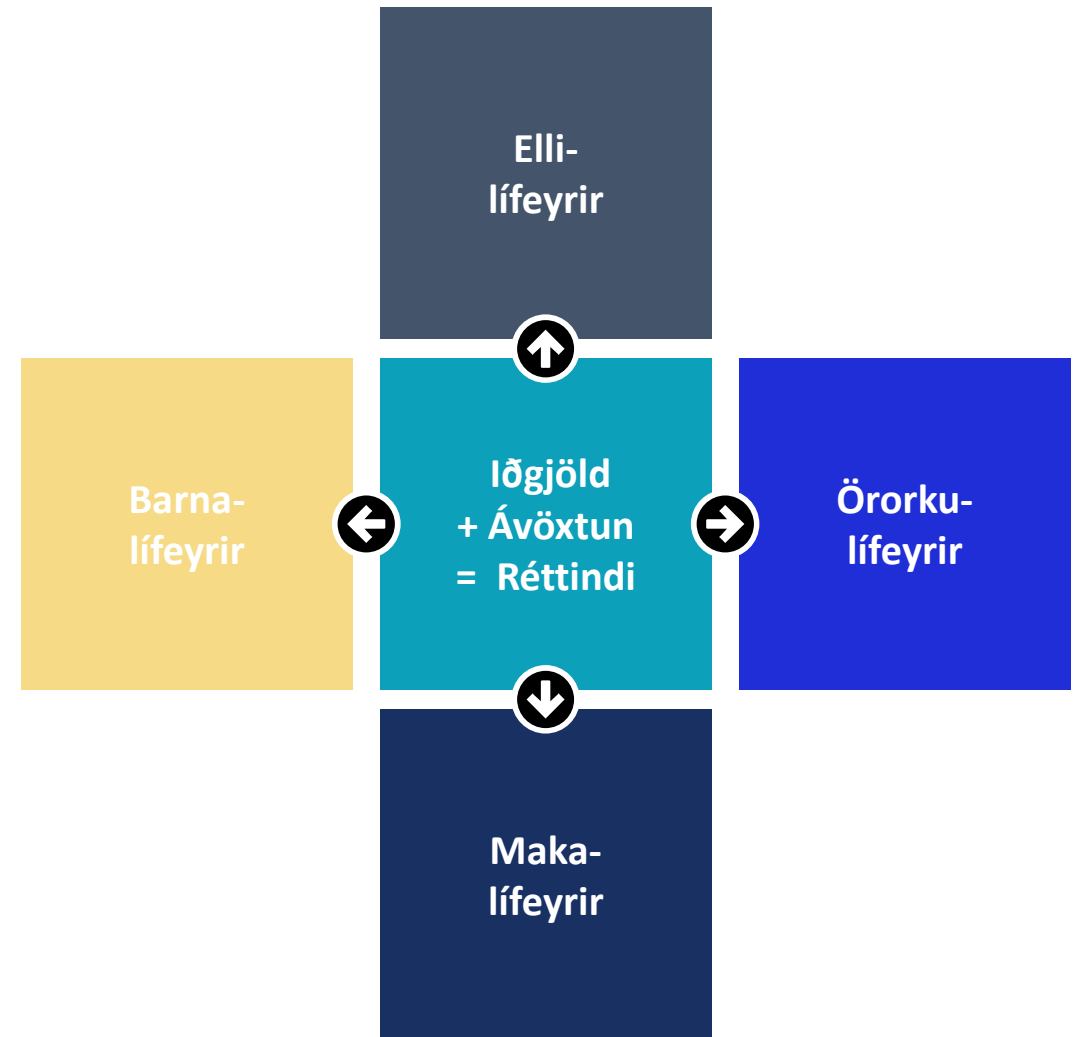
Ellilífeyririnn er uppsafnaður

Nú þarf hann að endast lengur en áður

- Ekki er verið að skerða lífeyri, en hann þarf að endast lengur en áður og því minna greitt út á hverju ári, en greitt í lengri tíma miðað við sama lífeyristökualdur
- Annað hvort þarf fólk að vinna lengur eða fá minna greitt á hverju ári en áður
- Því fyrr sem gripið var til aðgerða, því minna varð höggið
- Á móti kemur að iðgjöld hafa verið hækkuð úr 12,0% í 15,5%. Yngstu árgangar njóta þess mest

Réttindi sjóðfélaga koma öll úr
einum og sama pottinum,
sem er takmörkuð auðlind

Mótvægisaðgerðir

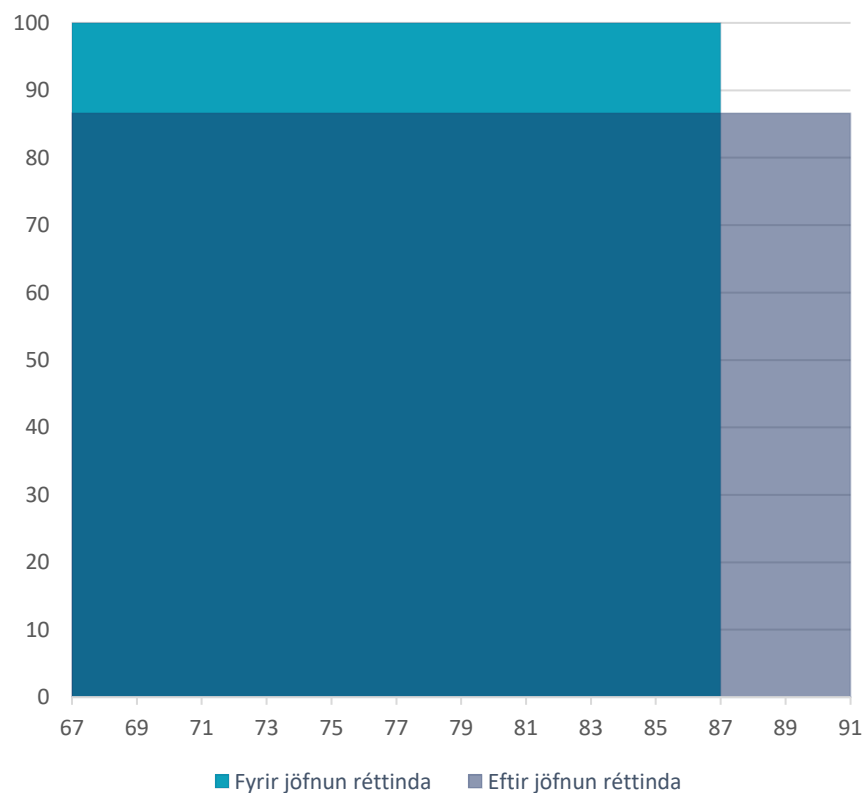
1. Ný réttindatafla sem veitir lægri mánaðargreiðslur en jafnmikil verðmæti
 2. Aðlögun réttinda, dreifa eignum á lengri tíma
 3. Sjóðfélagar njóta góðrar ávöxtunar á móti
- Þannig var hægt að halda lífeyri 70 ára og eldri óbreyttum

Réttindabreytingar 2022 – skematísk mynd

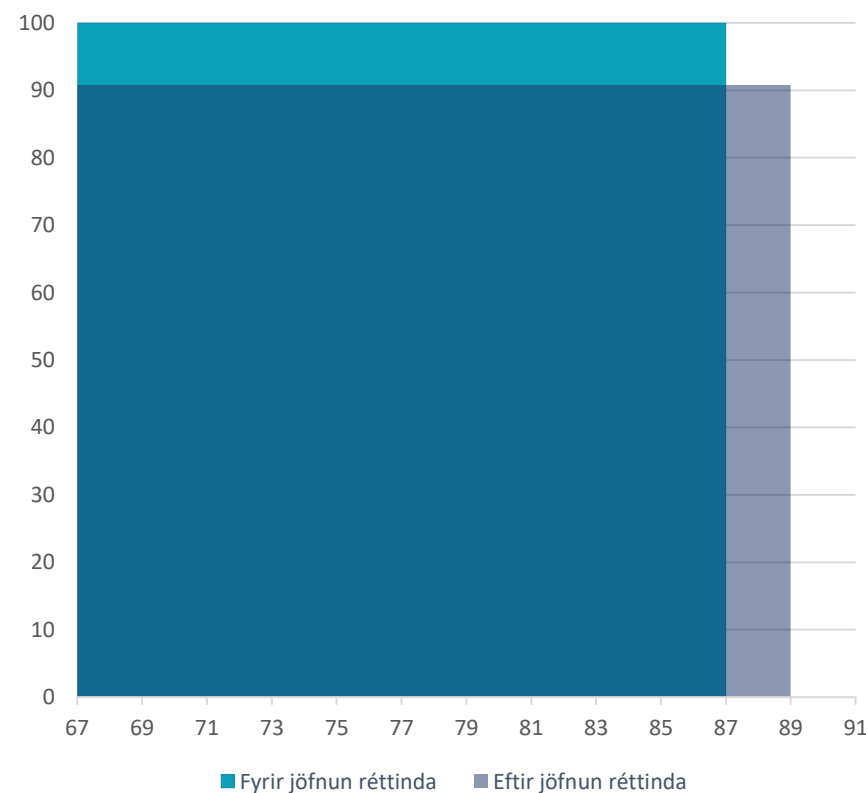

Lægri mánaðarlegar greiðslur í lengri tíma. „Flatarmál“ helst jafnt

20 ára kona

50 ára kona

Alltaf jafnmiklir peningar ...

50
milljónir

1971

50
milljónir

2021

50
milljónir

2071

Alltaf jafnmiklir peningar ...

1971

...en þurfa sífellt
að endast lengur

2021

2071

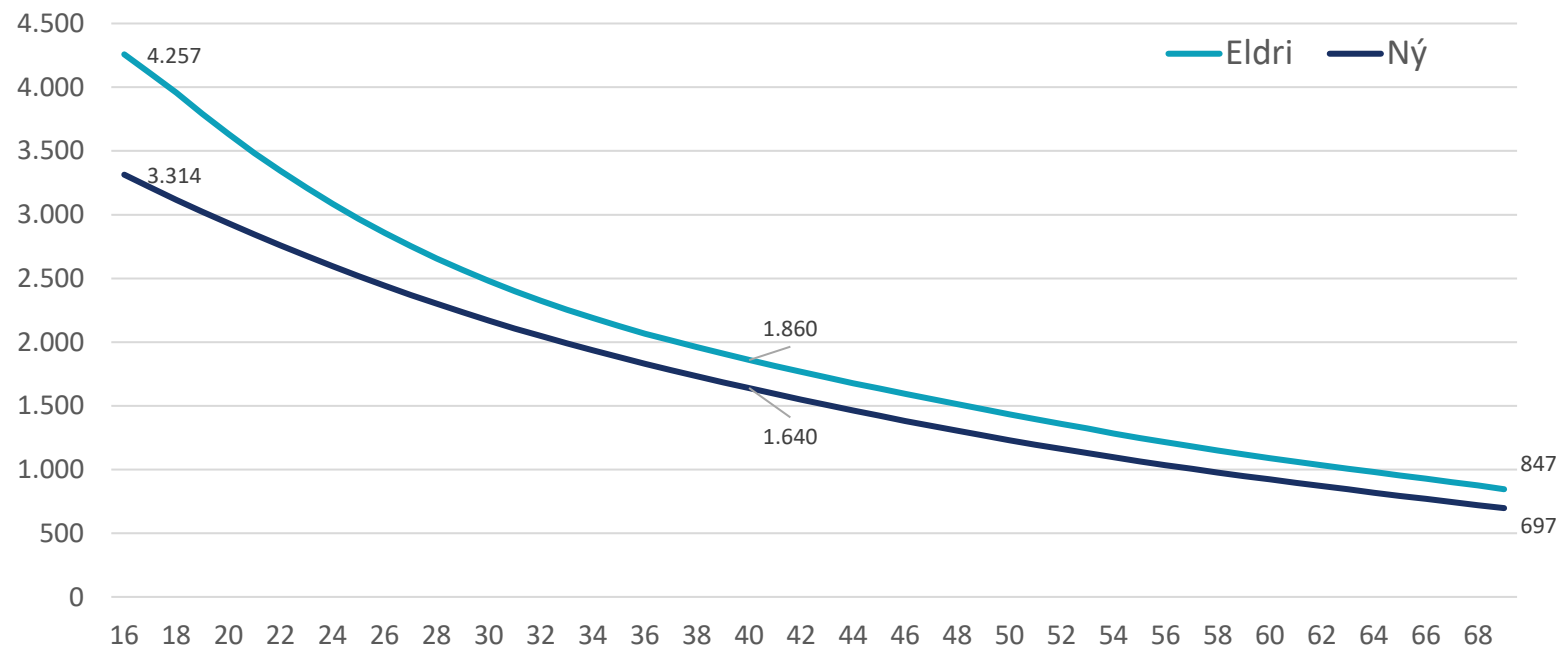

Ekki er um skerðingu að
ræða, heldur aðra skiptingu
greiðslna sem dreifast á
lengri tíma en áður

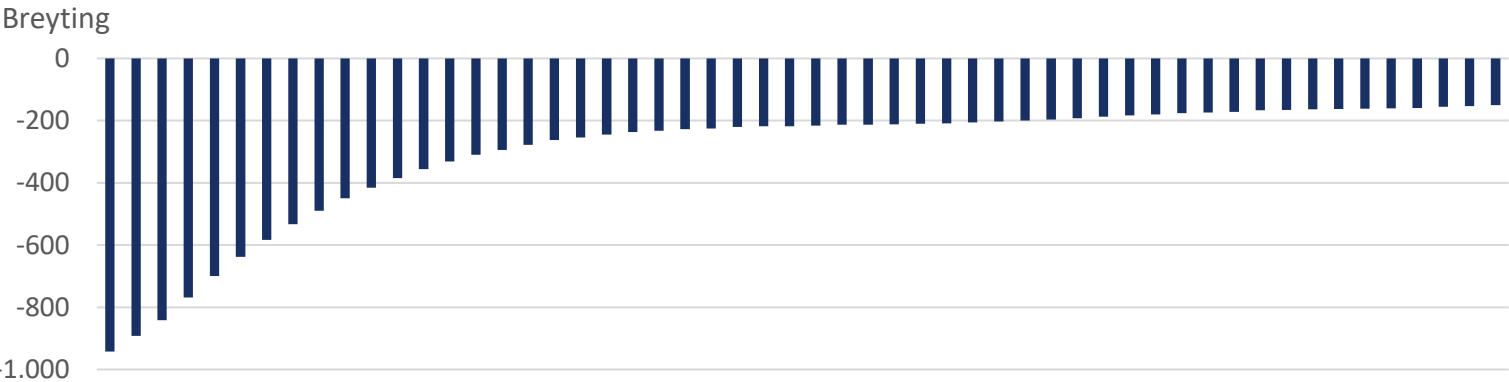

1. Ný réttindatafla reiknar með fleiri árum á lífeyri

Árlegur lífeyrir frá 70 ára aldri fyrir 10.000 kr. iðgjald

Framtíðarréttindi 14,9% lægri á mánuði að meðaltali en gert ráð fyrir fleiri væntum árum á lífeyri

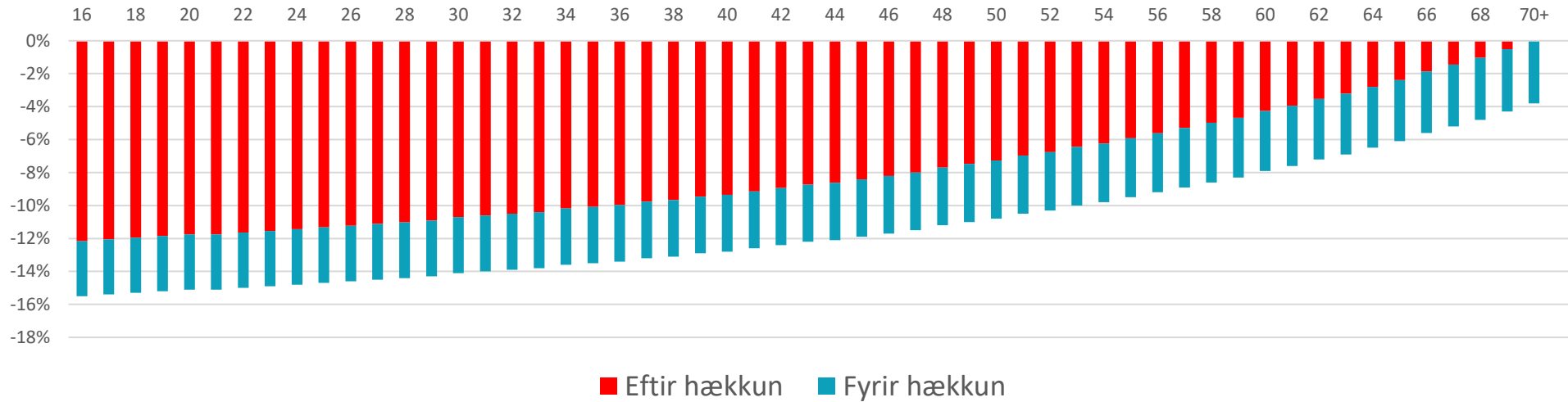

Aðgerð 2: Aldursháð aðlögun réttinda

Aðgerð 3: Áunnin réttindi hækkuð um 3,95%

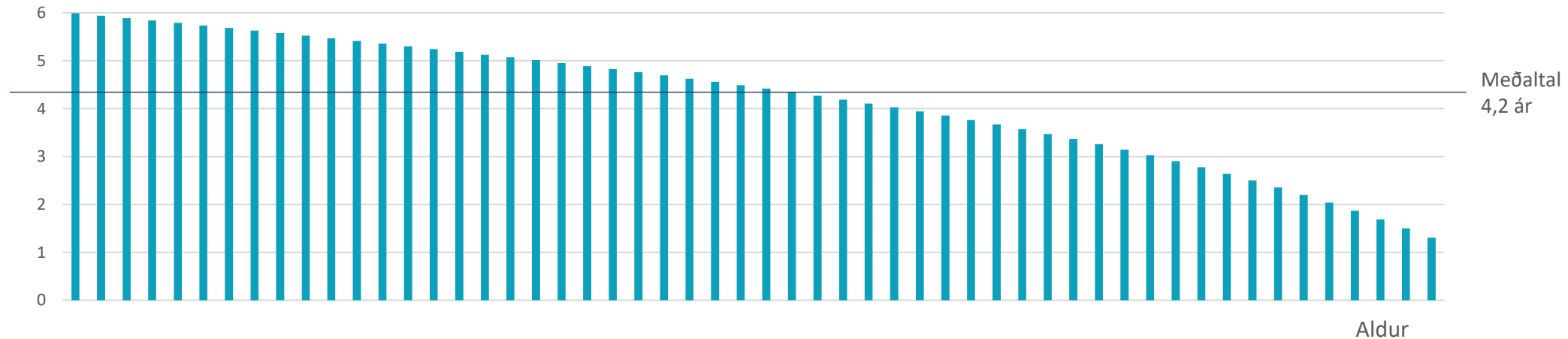

Aldursháð breyting á réttindum

Engin breyting hjá þeim sem komnir eru á eftirlaun

Vænt viðbótarár á lífeyri (konur)

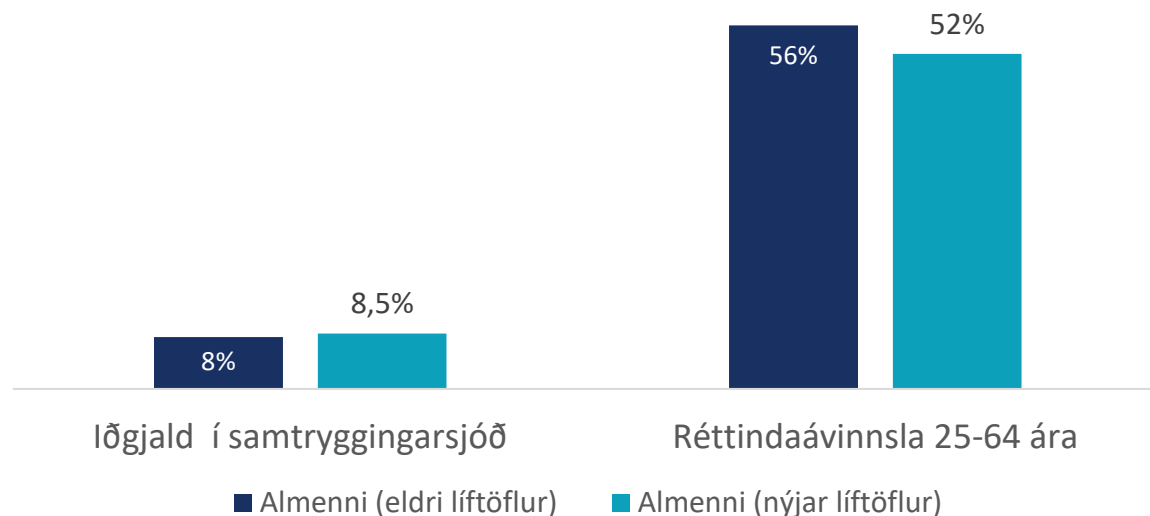
Tafla 1

Iðgjald til lágmarkstryggingaverndar

Iðgjald sem þarf til að standa undir þeirri lágmarkstryggingavernd sem honum bera að veita samkvæmt 4. gr. laga númer 129/1997 fyrir greiðslu lágmarksiðgjalds til lífeyrissjóðs samkvæmt 2. gr. sömu laga. Útreikningur á lágmarkstryggingavernd miðast við að iðgjald sé greitt í 40 ár.

Iðgjald til lágmarkstryggingaverndar 8,5% af iðgjaldsstofni
Lágmarkstryggingavernd miðast að innborganir hefjist við 22 ára aldur

Iðgjald í samtryggingarsjóð hækkar um 0,5 prósentustig